သံအမတ်ကြီး

ဦးတင့်ဆွေ

ဒီမိုကရေစီ စိတ်ထား

TEXT RIVER

Publishing House

စာနဒီ စာအုပ် (၅)

တာဝန်ကို မသိတတ်သူများ၏ လက်ထဲသို့ ဒီမိုကရေစီ နည်းစနစ်တစ်ခု ထည့်လိုက်ပါလျှင်၊ ထိုဒီမိုကရေစီ နည်းစနစ်သည် အညံ့စား အလကား ဒီမိုကရေစီ ဖြစ်သွားပေလိမ့်မည်။ အမှန်ဆိုသော်၊ တာဝန်ကိုမသိလျှင် ဒီမိုကရေစီနည်းကို အသုံးမပြုနိုင်၊ ပြုလျှင်လည်း အကျိုးမရှိဘဲ၊ အကျိုးယုတ်လိမ့်မည်။

ဒီမိုကရေစီစိတ်ထား၊ စာ ၁၇ မှ။

နိဒါန်း

ယခုအခါ မြန်မာနိုင်ငံတွင် အသင်းအပင်းများကို ပြန်လည်တည်ထောင်လျက် ရှိကြလေပြီ။ အဖွဲ့အသီးသီးကိုလည်း ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းလျက် ရှိကြလေပြီ။ အသင်းအစည်းအဝေး၊ အဖွဲ့အစည်းအဝေး၊ နိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ အစည်းအဝေးများကိုလည်း ကျင်းပလျက် ရှိကြလေပြီ။ များမကြာမီအတောအတွင်း နိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ရွေးကောက်ပွဲများ၊ နယ်ပယ် ရွေးကောက်ပွဲများ၊ ရပ်ရွာ ရွေးကောက်ပွဲများ၊ ဘုရားလူကြီး ရွေးကောက်ပွဲများ၊ အသင်းလူကြီး၊ အဖွဲ့လူကြီး ရွေးကောက်ပွဲများကိုလည်း နိုင်ငံတွင် အနှံ့အပြား တွေ့မြင်ရပေတော့မည်။

ဤကိစ္စ ဟူသမျှသည် အမှန်စင်စစ် ဒီမိုကရေစီစနစ်အတိုင်း ဆောင်ရွက်သော ကိစ္စများ ဖြစ်ကြပေ၏။ ဒီမိုကရေစီ စိတ်ထားကို ထားတတ်ပါမှ၊ ထားနိုင်ပါမှ၊ ဤကိစ္စများကို အထစ်အငေါ့မရှိ ထိရောက် အောင်မြင်ချောမောစွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ကြပေလိမ့်မည်။

ထို့ကြောင့် ဒီမိုကရေစီသဘောကို မသိသေးသူတို့ သိကြလေအောင်၊ မေ့နေသူကို သတိရကြရလေအောင်၊ အလွန်ပညာရှိသူများပင် "ပညာရှိ သတိ ဖြစ်ခဲ" ဟူသည်နှင့် အညီ

တစ်ခါတစ်ရံ သတိလစ်နေတတ်ကြသည် ဖြစ်သဖြင့် သတိတရား ရကြလေအောင် အခါအခွင့်ကိုလိုက်၍ ကောင်းမြတ်လှစွာသော စေတနာနှင့် စွမ်းအားရှိသလောက် ဤစာအုပ်ငယ်ကို ရေးသား စီရင်လိုက်ရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဤစာအုပ်ငယ်သည် အကောင်းဆုံး ပထမတန်းစား စာအုပ်မဟုတ်ကြောင်း စာရေးသူကိုယ်တိုင်က ကောင်းစွာသိပါသည်။ သို့သော် ဒီမိုကရေစီ သဘောဟူသမျှကို စုံလင်သင့်သလောက် စုံလင်စွာ လူပြိန်းနားလည်အောင် ရိုးရိုးကလေး ရေးသားထားသော စာအုပ်ကလေး ဖြစ်ပါသောကြောင့် အသက်အရွယ် နငယ်သော ကျောင်းသူ ကျောင်းသားကလေးများ၊ သမဂ္ဂအသင်းဝင်များ ဖြစ်ကြသော အထက်တန်း ကျောင်းသူ ကျောင်းသားကြီးများ၊ သာမန်အရပ်သူ အရပ်သားများ ဖတ်ရှုကြပါလျှင် အကျိုးရှိသင့်သလောက် ရှိလိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်မျှော်လင့်မိပါသည်။ တက္ကသိုလ် ကျောင်းသူ ကျောင်းသားများ၊ နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင်များပင် သည်းခံ၍ ဤစာအုပ်ငယ်ကို မေတ္တာဖြင့် ဖတ်ရှုတော်မူကြပါလျှင် အကျိုးများစွာ မယုတ်နိုင်ဟု ထင်မြင်ယူဆမိပါကြောင်း။

တင့်ဆွေ

ရန်ကုန်မြို့၊ ၁၃၀၈ ခု၊ သီတင်းကျွတ် လပြည့်နေ့။

ဒီမိုကရေစီသဘော

"ဒီမိုကရေစီ" ဟူသော အင်္ဂလိပ်စကားသည် ဂရိ ဘာသာမှ ဆင်းသက်လာသော စကားတစ်ရပ်ဖြစ်လေသည်။ "ဒီမို" ဟူသော စကား၏ အဓိပ္ပါယ်မှာ "လူအများ" ဖြစ်သည်။ "ကရေစီ" ဟူသော စကား၏ အဓိပ္ပါယ်မှာ "အုပ်ချုပ်ခြင်း" ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် "ဒီမိုကရေစီ" ဟူသော စကားမှာ "လူအများ၏ အလိုဆန္ဒအတိုင်း အုပ်ချုပ်ခြင်း" ဟူ၍ အဓိပ္ပါယ်ရသည်။ ဆိုလိုရင်းမှာ "ဒီမိုကရေစီ" သည် လူတစ်ဦးတစ်ယောက်တည်း၏ သဘောအတိုင်း ထင်သလို အုပ်ချုပ်ခြင်းလည်း မဟုတ်။ လူတစ်စု၏ စိတ်ကူးအတိုင်း တစ်ဘက်သတ် အုပ်ချုပ်ခြင်းလည်း မဟုတ်။ **လူအများကို လူအများ၏ အကျိုးငှာ၊ လူအများ၏ အလိုဆန္ဒအတိုင်း တရားသဖြင့် မျှမျှတတ လူအများက အုပ်ချုပ်ခြင်းပင် ဖြစ်၏။**

နိုင်ငံတစ်ခုကို လူအများ၏ အလိုဆန္ဒအတိုင်း အုပ်ချုပ်သည် ဆိုရာ၌ အမှန်စင်စစ် ဥပဒေအတိုင်း အုပ်ချုပ်ခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။ သို့သော် ဤဥပဒေသည် လူတစ်ဦးတစ်ယောက်တည်း၏ သဘောအတိုင်း ထင်သလို ပြုလုပ်ထားသော ဥပဒေလည်း မဟုတ်။ လူတစ်စု၏ စိတ်ကူးအတိုင်း တစ်ဘက်သတ် ပြုလုပ်ထားသော ဥပဒေလည်း မဟုတ်၊ တရားသဖြင့် နည်းလမ်းတကျ ဖွဲ့စည်းထားသော ဥပဒေပြုအဖွဲ့က တရားသဖြင့် နည်းလမ်းတကျ ပြုလုပ်သော ဥပဒေ ဖြစ်ရမည်။ တရားသဖြင့် နည်းလမ်းတကျ ဖွဲ့စည်းထားသော ဥပဒေပြုအဖွဲ့ဟု ဆိုရာ၌ နိုင်ငံသူ နိုင်ငံသား လူအများက မိမိတို့ အလိုအလျောက် လွတ်လွတ်လပ်လပ် ကြည်ကြည်ဖြူဖြူ မဲဆန္ဒများပေး၍ ရွေးကောက်တင်မြှောက်လိုက်သော နိုင်ငံ၏ ကိုယ်စားလှယ်များသာ ပါဝင်သည့် ဥပဒေပြုအဖွဲ့ကို ဆိုလိုသည်။

ဒီမိုကရေးစီ ထွန်းကားသော နိုင်ငံတစ်ခုတွင် အများနှင့် သက်ဆိုင်သည့် အရေးကြီးသော ကိစ္စဟူသမျှတို့တွင် နိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားလူအများ၏ အလိုဆန္ဒအတိုင် ဖြစ်အောင် စီမံဆောင်ရွက်ရပေမည်။ထို့ကြောင့် ဥပဒေပြုအဖွဲ့ကြီး ဖွဲ့စည်းရာ၌သာလျှင် မဟုတ်၊ အခြားကိစ္စ အမြောက်အမြား၌လည်း လူအများကို မဲဆန္ဒများပေးစေ၍ လူအများနှစ်သက်ရာ ကိုယ်စားလှယ် လူကြီးများကို ရွေးကောက် တင်မြှောက်ခြင်း ပြုစေရပေလိမ့်မည်။ ဥပမာမြို့အသီးသီးတွင် မြူနီစီပယ် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းရာ၌လည်းကောင်း၊ ကျေးရွာအသီးသီးတွင် ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းရာ၌လည်းကောင်း၊ စေတီပုထိုး အသီးသီးတွင် ဘုရားအုပ်ချုပ်ရေး ဂေါပကလူကြီးအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းရာ၌လည်းကောင်း၊ အသင်းအပင်း အသီးသီးတွင် အမှုဆောင် အဖွဲ့များ

ဖွဲ့စည်းရာ၌လည်းကောင်း၊ ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ လူအများ၏ အလိုဆန္ဒအတိုင်းဖြစ်အောင် မဲပေး၍ ရွေးကောက်တင်မြှောက်ဖွဲ့စည်းခြင်း ပြုကြရပေလိမ့်မည်။

ထို့ပြင် နိုင်ငံတွင် အများနှင့် သက်ဆိုင်သည့် အရေးကြီးသော ကိစ္စအသစ်များ ပေါ်ပေါက်တိုင်း ပေါ်ပေါက်တိုင်းလည်း အများ၏ အလိုဆန္ဒကို သိရလေအောင် အများတက်ရောက်နိုင်သည့် အစည်းအဝေးကြီးများကို ကျင်းပကြရပေလိမ့်မည်။ ဤအစည်းအဝေးကြီးများတွင် လူတိုင်းလွတ်လပ်စွာ ပြောဆိုဆွေးနွေး၍ လူတိုင်း မဲဆန္ဒပေးနိုင်ခွင့် ရှိရပေလိမ့်မည်။ ဤအစည်းအဝေးကြီးများ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များမှာလည်း လူအများ၏ အလိုဆန္ဒကို ဖော်ပြသော ဆုံးဖြတ်ချက်များ ဖြစ်ကြရပေလိမ့်မည်။ နယ်ပယ်ကိစ္စ၊ အသင်းအပင်းကိစ္စများတွင်လည်း အရေးပေါ်တိုင်း ပေါ်တိုင်း ဤနည်းအတိုင်း အစည်းအဝေးများ ကျင်းပ၍ ဤနည်းအတိုင်း စည်းကမ်းတကျ ဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက်ကြရပေလိမ့်မည်။

ဤမျှမကသေး နိုင်ငံတွင် ရှိကြသော သတင်းစာဆရာများ၊ မဂ္ဂဇင်း အယ်ဒီတာများ၊ စာရေးဆရာများကလည် နိုင်ငံ၏ အကျိုးကို မျှော်ကိုး၍ အများအကျိုး ရှိအောင် မိမိတို့၏ ထင်မြင်ချက်၊ ယူဆချက်အသီးသီးကို လွတ်လပ်စွာ အချုပ်အချယ်မရှိ ရေးသားဖော်ပြကြရပေလိမ့်မည်။ အရေးကိစ္စအဝဝ ပေါ်တိုင်းပေါ်တိုင်း ဤပုဂ္ဂိုလ် အသီးသီးတို့က လူအများကို လမ်းကောင်းလမ်းမှန်များ အကြောင်းအားလျော်စွာ ညွှန်ကြား ပြသပေးကြရပေလိမ့်မည်။ ပန်းချီဆရာများ၊ ကာတွန်းရုပ်ပြောင်ဆရာများကလည်း၊ ဤနည်းအတိုင်းပင် နိုင်ငံ၏ အကျိုးကို မျှော်ကိုး၍ အများအကျိုးရှိအောင် အရေးကိစ္စအဝဝ ပေါ်တိုင်းပေါ်တိုင်း ပန်းချီ၊ ကာတွန်း၊ ရုပ်ပြောင်ရေးလျက် နိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားအပေါင်းတို့ကို တရားပြကာ သတိပေးကြရပေလိမ့်မည်။

ဒီမိုကရေစီ သဘောကား လူအများ၏ အလိုဆန္ဒအတိုင်း ကိစ္စအဝဝတွင် ဆောင်ရွက်ရသော အသဘောမှန်၏။ ဒီမိုကရေစီနည်း သည် လူတိုင်းလူတိုင်း လွတ်လပ်စွာ သွားလာ လုပ်ကိုင် ပြောဆို ရေးသားနိုင်သောနည်း ဖြစ်သည် မှန်၏။ ဒီမိုကရေစီဝါဒသည် လူအများ ချမ်းသာမှုအတွက် လူအများကို လူအများ၏ သဘောအတိုင်းပင် တရားမျှတစွာ အုပ်ချုပ်ရန် အလွန်ကောင်းမွန်လှသည့် ဝါဒဖြစ်သည်မှန်၏။

စည်းကမ်းဥပဒေနှင့် တာဝန်

ဒီမိုကရေစီဝါဒသည် ဝါဒအသီးသီးတွင် အလွန်ကောင်းလှစွာသော ဝါဒတစ်ခု ဖြစ်သည်ကားမှန်၏။ သို့သော် ဤဝါဒအတိုင်း အကျိုးရှိအောင် ဆောင်ရွက်ရန်ကား မလွယ်။ စည်းကမ်းဥပဒေကို ရှိသေတတ်၍ မိမိတို့၏ တာဝန်ကို မိမိတို့ သိတတ်သူများသာလျှင် ဤဝါဒကို နည်းလမ်းတကျ အသုံးပြုနိုင်ကြပေလိမ့်မည်။

ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံတစ်ခုတွင် အသုံးပြုသော ဥပဒေသည် လူအများက ရွေးကောက်တင်မြှောက်လိုက်သော ဥပဒေပြုအဖွဲ့ဝင် လူကြီးများကပင် ပြုလုပ်လိုက်သော ဥပဒေဖြစ်သဖြင့် ဤဥပဒေကို လူအများကပင် ကောင်းစွာရှိသေကြရပေလိမ့်မည်။ ကိုယ်တင်မြှောက်လိုက်သော ကိုယ်၏ ကိုယ်စားလှယ်များက ပြုလုပ်သည့် ဥပဒေကိုမှ ကိုယ်မရှိသေလျှင် ကိုယ်လုပ်သော ဥပဒေကို ကိုယ် မရှိသေရာ ကျပေတော့မည်။ ထို့ကြောင့် ဥပဒေကို လူတိုင်း ရှိသေရပေလိမ့်မည်။ ဥပဒေအတိုင်း လူတိုင်းဆောင်ရွက်ကြရပေလိမ့်မည်။

နိုင်ငံတစ်ခုတွင် မိမိတစ်ယောက်တည်း လူဖြစ်နေလျှင် မိမိထင်သလို စည်းမရှိကမ်းမရှိ သွားလာလုပ်ကိုင်နိုင်ပေလိမ့်မည်။ ဤသို့မဟုတ်ဘဲ အများနှင့်အတူနေရသည်ဖြစ်လေရာ လူတိုင်းလူတိုင်းသည် အများ၏ အကျိုးကို ကြည့်၍ စည်းနှင့် ကမ်းနှင့် နေရပေလိမ့်မည်။

စည်းကမ်းဆိုသည်မှာ လူတစ်ဦးတစ်ယောက်တည်း၏ အကျိုးအတွက် ထားရသည်မဟုတ်။ အများအတွက်ထားရခြင်း ဖြစ်၏။ အများဆိုရာ၌ ၎င်းအများတွင် မိမိလည်း ပါဝင်သည်ကို မမေ့သင့်။

ဥပမာ 'ဒူးရင်းသီးခွံကို လမ်းတွင် အရမ်းမပစ်ရ' ဟူသော စည်းကမ်းကို မိမိက မရှိသေဘဲ သူတစ်ပါး၏ အိမ်နားတွင် သွား၍ အရမ်းပစ်ထားလိုက်ပါလျှင် ထိုအိမ်သူ အိမ်သားများ ဒူရင်းခွံအနံ့ကြောင့် စိတ်ဆင်းရဲကြရလိမ့်မည်။ မိမိ၌ကား အကျိုးယုတ်မည် မဟုတ်။ သို့သော် သူတစ်ပါးက မိမိအိမ်နား၌ ဒူးရင်းခွံတွေ အရမ်းလာ၍ ပစ်သော်၊ မိမိတို့ တစ်အိမ်သားလုံး စိတ်ဆင်းရဲကြရပေလိမ့်မည်။ ပစ်သူအတွက်ကား ကိစ္စမရှိ။ ထို့ကြောင့် ဘယ်သူမှ ဒူးရင်းခွံကို လမ်းတွင် အရမ်းမပစ်လျှင် ကောင်း၏။

စည်းကမ်းဆိုသည်မှာ အများအတွက် ထားရသော ကိစ္စမျိုးဖြစ်၏။ လူရှိလျှင် စည်းကမ်းရှိရ၏။ စည်းကမ်းနှင့် ကင်း၍ လူ မနေနိုင်။ ထို့ကြောင့် ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံများ၌သာမဟုတ် နိုင်ငံတိုင်း၌ စည်းကမ်းရှိရ၏။ လူအများအားလုံး တစ်ယောက်မကျန် စိတ်ချမ်းသာစေရမည်ဟု မျှမျှတတ ရည်ရွယ်ချက်ထားသော ဒီမိုကရေစီ နိုင်ငံများ၌ကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိတော့အံ့နည်း။

နိုင်ငံအုပ်ချုပ်ရာ၌လည်းကောင်း၊ ရပ်ရွာကိစ္စ အဝဝကို ဆောင်ရွက်ရာ၌လည်းကောင်း၊ အသင်းအပင်းများကို တည်ထောင်ရာ၌လည်းကောင်း၊ အစည်းအဝေးများ ကျင်းပရာ၌လည်းကောင်း၊ စည်းကမ်းဥပဒေကို ရိုသေရန် အရေးကြီးလှ၏။ သို့သော် ရိုသေနည်းမှာ နှစ်မျိုးရှိ၏။ အချို့ကား အပြစ်ဒဏ်ကို ကြောက်၍ ရိုသေကြ၏။ အချို့ကား ကိုယ့်လိပ်ပြာကို ကိုယ်ရှက်၍ ရိုသေကြ၏။ ဤရိုသေနည်းနှစ်မျိုးတွင် ဒုတိယရိုသေနည်းသည် သာ၍ ကောင်း၏။ အပြစ်ဒဏ်ကို ကြောက်၍ ရိုသေသူသည် အပြစ်ဒဏ်ကို ရှောင်၍ လွတ်မည်ဟုထင်လျှင် စည်းကမ်းဥပဒေကို ဖောက်ဖျက်ကောင်း ဖောက်ဖျက်ပေလိမ့်မည်။ ကိုယ့်လိပ်ပြာ ကိုယ်ရှက်၍ အသိတရား၊ ကိုယ်ကျင့်တရား ရှိသောကြောင့် ရိုသေသောသူကား နေရာမရွေး အချိန်မရွေး စည်းကမ်းဥပဒေကို အမြဲတစေ ရိုသေပေလိမ့်မည်။ လောကတွင် အရာရာ၌ သူတစ်ပါးကို ကြောက်ခြင်းထက် မိမိကိုယ်ကို မိမိကြောက်ခြင်းသည် ပို၍ ကောင်း၏။ အပြစ်ဒဏ်ခံရမည်ကို ကြောက်ခြင်းထက် တရားပျက်မည်ကို ကြောက်ခြင်းသည် ပိုမို၍ မြတ်၏။

တာဝန်မသိတတ်သူများ၏ လက်ထဲသို့ ဒီမိုကရေစီ နည်းစနစ်တစ်ခု ထည့်လိုက်ပါလျှင်၊ ဒီမိုကရေစီ နည်းစနစ်သည် အညံ့စား အလကား ဒီမိုကရေစီ ဖြစ်သွားပေလိမ့်မည်။ အမှန်ဆိုသော်၊ တာဝန်ကို မသိလျှင် ဒီမိုကရေစီနည်းကို အသုံးမပြုနိုင်။ ပြုလျှင်လည်း အကျိုးမရှိဘဲ၊ အကျိုးယုတ်လိမ့်မည်။

ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံတစ်ခုတွင် မှီတင်းနေထိုင်သူ လူတစ်ယောက်သည် ပထမဦးစွာ မိမိကိုယ်ကို အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ရန် တာဝန်ရှိပေသည်။ ဒီမိုကရေစီနည်းမှာ အများ၏ သဘောအတိုင်း ပြုလုပ်စီမံ ခန့်ခွဲရသော နည်းပင်ဖြစ်၍ အများက အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာမရှိဘဲနှင့် မိုက်မဲနေပါလျှင် လုပ်သမျှအားလုံး အမှားတွေ ဖြစ်ကုန်လိမ့်မည်။

မိမိကိုယ်ကို အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံအောင် လုပ်ပြီးလျှင် မိမိ၏ အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာကို အများအတွက် အသုံးပြုရန် တာဝန်ရှိပြန်လေသည်။ နိုင်ငံတင် ရွေးကောက်ပွဲများရှိလျှင် မိမိ၏ မဲကို အကျိုးမဲ့မဖြစ်စေဘဲ၊ တရားလမ်းကျသော နည်းဖြင့် အသုံးပြုဖြစ်အောင် ပြုရမည်။ အများအတွက် မိမိက ပေးရန်ရှိသော ငွေကြေး၊ အခွန်အခများကို ပေးဖြစ်အောင် မပျက်မကွက် ပေးရမည်။ အရေးကြီးသော အစည်းအဝေးများကို တက်ရောက်ရမည်။ ပြောခွင့်ရှိက မိမိတတ်သမျှကို အများကြားသိအောင် ပြောသင့်သလောက် ပြောပြရမည်။ အမှန်ကို သိလျက်နှင့် အမှားဖြစ်အောင် မလုပ်ဘဲ အမှားကို တတ်အားသမျှ အမှန်ဖြစ်အောင် လုပ်ရမည်။ အသင်းအပင်းများတွင်

ပါဝင်လျှင်လည်း ဤနည်းအတိုင်းပင် အသင်းကြေး မှန်မှန်ပေးခြင်း၊ အစည်းအဝေး မှန်မှန်တက်ခြင်း၊ တရားသဖြင့် မဲပေးခြင်း၊ ကောင်းသော အကြံဉာဏ်များ ပေးခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ရမည်။

ထို့ပြင် စည်းကမ်းဥပဒေကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်နေသူကို တွေ့လျှင် ကိုယ်နှင့်မဆိုင်ဟု သဘောမထားဘဲ ချက်ခြင်း သတိပေး ဆုံးမရန် လူတိုင်း၌ တာဝန်ရှိ၏။ ဆိုင်ရာအာဏာပိုင်ထံ တိုင်ကြားသင့်က ချက်ခြင်းတိုင်ကြားရန် တာဝန်ရှိ၏။ သက်သေပါရမည်ကို ကြောက်၍ တိမ်းရှောင်နေပါလျှင် စည်းကမ်းဥပဒေကို မရိုသေသူတွေ များသည်ထက် များလာပေလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် ရုံးတွင် အမှုအခင်းများ ဖြစ်လာသောအခါ အများ၏ အကျိုးအတွက် သက်သေပေးနိုင်ပါလျှင် မတိမ်းမရှောင်ဘဲ သက်သေအဖြစ် ဆောင်ရွက်ရမည်။ အမှန်အတိုင်း ပြောရဲသောသတ္တိ ရှိရမည်။ ရပ်ရွာတွင် အများအတွက် ဆောင်ရွက်သော ကိစ္စအဝဝတွင် မိမိတတ်နိုင်သည့်နေရာက ပါဝင်ဆောင်ရွက်သင့်သည်။

ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံများ၌သာ မဟုတ်၊ နိုင်ငံတိုင်း နိုင်ငံတိုင်း၌ လူတိုင်း လူတိုင်း ကိုယ့်တာဝန်ကို ကိုယ်သိရန် အရေးကြီး၏။ အများ၏ အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာကို အားကိုး၍ အများဖျက်လျှင် ပျက်ရမည်။ အများမြှင့်လျှင် တင့်ရမည် ဟူသောသဘောနှင့် အုပ်ချုပ်သော ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံများ၌ကား အထူးပြောနေရန်ပင် မလိုတော့ချေ။

မဲ၏ တန်ဖိုး

နိုင်ငံ၌လည်းကောင်း၊ ရပ်ရွာ၌လည်းကောင်း၊ အသင်းအပင်းများ၌လည်းကောင်း၊ ရွေးကောက်ပွဲ အသီးသီးတွင် မဲပေးရာ၌ ပေါ့ပေါ့ဆဆနှင့် အလွယ်တကူ ရမ်းကာရောမပေးဘဲ စဉ်းစဉ်းစားစားနှင့် အရေးတကြီး ချိန်ဆဝေဖန်ပြီးမှ ပေးသင့်၏။ အစည်းအဝေးများတွင် အဆိုများ တင်သွင်းရာ၌ မဲပေးသောအခါလည်း ဤအတိုင်းပင်။

မဲသည် ဒီမိုကရေစီ၏ အသက်ဖြစ်၏။ မဲမပါဘဲ ဒီမိုကရေစီ မဖြစ်နိုင်။ မဲပေးသူညံ့လျှင် အညံ့စား ဒီမိုကရေစီ ဖြစ်လိမ့်မည်။ မဲပေးသူ အထက်တန်းစားဖြစ်လျှင် ဒီမိုကရေစီလည်း အထက်တန်းစား ဖြစ်လိမ့်မည်။ ဒီမိုကရေစီ တစ်ခုလုံးသည် မဲပေါ်၌ တည်လျက်ရှိတော့၏။ ထို့ကြောင့် ဒီမိုမရေစီ နိုင်ငံတွင် မှီတင်းနေထိုင်သူတိုင်း မဲ၏ တန်ဖိုးကို ကောင်းစွာ သိ၍ မဲပေးတတ်ရမည်။

လူတစ်ယောက်သည် မဲတစ်ခုပေးနိုင်လျှင် ထိုမဲသည် မိမိ၏ ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းဟု မှတ်ရမည်။ ထိုမဲသည် အခြားမည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်နှင့်မှ မဆိုင်၊ မိမိနှင့်သာ ဆိုင်၏။ ထိုမဲကို အသုံးပြုရာ၌ မိမိသဘောတစ်ခုတည်းနှင့် မိမိအလိုရှိသလို အသုံးပြုနိုင်ခွင့်ရှိ၏။ သို့ရာတွင် ထိုမဲသည် ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းဟု ဆိုရသော်လည်း အခြား ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းများနှင့် လားလားမှမတူ။ ထင်သလို အသုံးမပြုဘဲ အများ၏ အကျိုးအတွက်သာ အသုံးပြုနိုင်၏။ ထို့ကြောင့် မိမိ၏မဲကို ငွေဘယ်လောက်ရသော်လည်း မရောင်းရ။ အခြားပစ္စည်း တစ်ခုခု၊ အခွင့်အရေး တစ်ခုခုနှင့်လည်း လဲလှယ်ခြင်းမပြုရ။ သူတစ်ပါးကိုလည်း ပေးပစ်၍ မရ။ ဖျောက်၍လည်း မပစ်ရ။ မေ့၍လည်း မထားရ။ မဲတစ်ခုပိုင်လျှင် ထိုမဲကို အဖိုးအတန်ဆုံး တစ်ဦးတည်းပိုင်ပစ္စည်း တစ်ခုဟု သဘောထားကာ တရိုတသေ အလေးထားရမည်။ အချိန်ကျသောအခါ ထိုမဲကို အများ၏ အကျိုးအတွက် နည်းလမ်းတကျ တရားသဖြင့် အသုံးပြုဖြစ်အောင် ပြုရမည်။

မဲပေးသောအခါ ပုဂ္ဂလဓိဋ္ဌာန်မပေးဘဲ ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်ပေးရန် အရေးကြီးလှ၏။ လွန်ခဲ့သော အနှစ်နှစ်ဆယ် ကျော်ကျော်လောက်က ရန်ကုန်မြို့တွင် ရွှေတိဂုံဘုရားကြီးအတွက် ဘုရားလူကြီးရွေးကောက်ပွဲ တစ်ခု ကျင်းပ၏။ ရွေးကောက်ပွဲမတိုင်မှီ ညနေခင်းတစ်ခုတွင် ကောလိပ်ကျောင်းသားတစ်ယောက်သည် မိမိ၏ နေအိမ်၌ ကြက်တောင် ရိုက်၍ ကစားနေ၏။ ထိုအခါ

ဦးဖြူအမည်ရှိသော ဘိလပ်ပြန် ဝတ်လုံတော်ရကြီးတစ်ဦးသည် မော်တော်ကားကြီးနှင့် ကောလိပ်ကျောင်းသာ၏ ခြံပေါက်ဝတွင် ထိုး၍ ရပ်ပြီးလျှင် ကောလိပ်ကျောင်းသားကို ခေါ်ကာ "တူမောင်၊ တူမောင်နှင့် ဦးတို့ဟာ ဆွေလိုမျိုးလိုပါပဲ၊ ဦးကို တစ်ခု ကူညီပါဦး၊ မောင်က ကောလိပ်ကျောင်းမှာ တော်တော် နောက်လိုက် အဖေါ်အပေါင်းများတယ်၊ ဘုရားလူကြီး ရွေးတဲ့နေရာကျလျှင် ဦးကို မဲပေးကြဖို့ တူမောင်က ကြည့်လုပ်ပါဦး" ဟုပြေ၏။ ဦးဖြူကား သဘောကောင်း၍ ငွေကို လွယ်လွယ်သုံးတတ်သော ဥစ္စာရှိသူတစ်ဦး ဖြစ်၏။ သို့သော် ဦးဖြူ၌ ဘုရားလူကြီးဖြစ်ထိုက်သော အရည်အချင်းများစွာ မရှိသဖြင့်၊ ဦးမဲ ဆိုသူအား မဲပေးရန် ကောလိပ်ကျောင်းသား၏ စိတ်၌ ပိုင်းဖြတ်ပြီးသား ဖြစ်၏။ ဦးမဲမှာ အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ ရတနာ သုံးပါးကို ကိုင်းရှိုင်း၍ ကိုယ်ကျင့်တရားလည်း အဟုတ်အမှန် ကောင်း၏။ ဦးဖြူ၏ စကားဆုံးလျှင် ကောလိပ်ကျောင်းသာက ခေါင်းခါပြီး "ဝမ်းနည်းပါတယ် ဦးရယ်၊ ကျွန်တော် ဦးမဲကို မဲပေးဖို့ ဆုံးဖြတ်ပြီးပါပြီ" ဟု ပြန်ပြော၏။ ထိုအခါ ဦးဖြူသည် ဆုတ်သာ ခွာသာ အခါတွင် မဆုတ်ခွာဘဲ "ဟာ မောင်ရာ၊ ဆွေမျိုးချင်း ဒါလောက်မှ အားမကိုးရလျှင် ဘယ်ဖြစ်မလဲ၊ ဦးမဲအတွက်ဆိုလျှင် မောင် အနေသာကြီးပါ၊ ဘယ့်နှယ် အမေကျော် ဒွေးတော်လွမ်းလို့ ဖြစ်ပါ့မလား၊ ဦးအတွက် မဲရအောင် မောင်လုပ်ပေးလျှင် ကုန်သမျှစရိတ်တွေလည်း ဦး အကုန်ပေးမှာပေ့ါ၊ ဦးမဲကကော ဘယ်လောက် ပေးမယ်များ ပြောထားလို့လဲ" ဟု ဖွတ်ထိုး၍ ပြောလေ၏။ ထိုအခါ ကောလိပ်ကျောင်းသား၏ မျက်နှာသည် နီမြန်းလာပြီလျှင် "ဦးမှာပြီ၊ ကျွန်တော်လို အကောင်ကို ဒီလိုပြောလို့ မရဘူး၊ ဆွေမျိုးတော်တာနှင့် ဘာမှ မဆိုင်ဘူး၊ ဦးအိမ်မှာ ခိုင်းစရာရှိလျှင် ကျွန်တော့်ကို ခေါ်ပြီးခိုင်းပါ၊ အလုပ်ကြမ်းပင် ဖြစ်စေကာမူ ကျွန်တော် ကြည်ကြည်ဖြူဖြူ လုပ်ပေးပါ့မယ်၊ ဦးကို ကျွန်တော် အလွန် ခင်မင်ပါတယ်၊ သို့သော် မဲတော့ ဦးကို မပေးနိုင်ဘူး၊ လူများကိုလဲ ဦးအတွက် မဲပေးဖို့ ကျွန်တော် မတိုက်တွန်းနိုင်ဘူး၊ မဲကိုတော့ အတော်ဆုံးလူကို ပေးရလိမ့်မယ်၊ ဒါမှ ဘုရားကြီး အကျိုးရှိမှာပေ့ါ၊ ကျွန်တော့် စိတ်ထဲမှာတော့ ဒီကိစ္စမှာ ဦးမဲဟာ အတော်ဆုံးပဲ" ဟု ပြန်ပြောလိုက်၏။ ဦးဖြူမှာ ရပ်တန်းက မရပ်သေးဘဲ "ဒါဖြင့် မောင်ရယ်၊ ညာတကာနဋ္ဌသင်္ဂဟာ ဆိုတဲ့ မင်္ဂလာတရားတွေ ပျက်ကုန်ရောပေ့ါ၊ ကိုယ့်ဦးလေးနှင့် တစိမ်းပြိုင်တာ၊ မောင်က တစိမ်းဘက်က လိုက်မယ်ဆိုရင် တော်ပါ့မလား" ဟု လော၍ ပြောပြန်၏။ ဤသို့ ဦးဖြူက ပြောသောအခါ "ဦးလေးမပြောနှင့်၊ အဖေအရင်းနှင့် ပြိုင်တောင် ဦးမဲက သာလျှင် ဦးမဲကို မဲပေးရမယ်၊ ဦးမဲကို ချစ်လို့မဟုတ်ဘူး၊ ရွှေတိဂုံဘုရားကြီး ကြည်ညိုလို့၊ ကျွေးစရာရှိလျှင် ဦးမဲကို မကျွေးဘူး၊ ကိုယ့်အဖေကိုယ် ကျွေးမှာပေ့ါ၊ ဦးမဲနှင့် ကိုယ့်အဖေ ရန်ဖြစ်ပြီး သတ်ကြလျှင်လည်း ကိုယ့်အဖေဘက်က ဝင်ကူမှာပေါ့။ သို့သော် နိုင်ငံအတွက်ဖြစ်ဖြစ်၊ ရပ်ရွာအတွက်ဖြစ်ဖြစ်၊ ဘုရားအတွက်ဖြစ်ဖြစ် ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပတဲ့နေရာမှာတော့ ဦးမဲဟာ ကိုယ့်အဖေထက် သာတယ်လို့ထင်လျှင် ဦးမဲကို မဲပေးရမယ်၊ ကိုယ့်အဖေကို မဲမပေးနိုင်ဘူး၊ မဲကို ကိုယ်တစ်ယောက်တည်း ပိုင်တာမဟုတ်ဘူး၊ နိုင်ငံက ပိုင်တယ်၊ အများက ပိုင်တယ်၊ နိုင်ငံအကျိုး အများအကျိုးကို ကြည့်ပြီး အသုံးပြုရတယ်၊ ကိုယ့်အကျိုး၊ ကိုယ့်အဖေအကျိုးအတွက် အသုံးမပြုရဘူး" ဟု ကောလိပ်ကျောင်းသားက စကားကို အဆုံးသတ်လိုက်လေ၏။ ထိုအခါမှ ဝတ်လုံတော်ရမင်း ဦးဖြူလည်း စိတ်ပျက်ပျက်နှင့် မော်တော်ကားကြီးမောင်းကာ ထွက်သွားလေ၏။

ဦးဖြူ၏ စိတ်ထဲ၌ကား ကောလိပ်ကျောင်းသားကလေးကို အလွန်ခွကျသော သူငယ်ကလေးဟု အမှန်အလွဲ ထင်ပေလိမ့်မည်။ အမှန်စင်စစ်မှာ ကောလိပ် ကျောင်းသားကလေးသည် ဒီမိုကရေစီသဘောကို အဟုတ်အမှန် နားလည်သူ တစ်ယောက်ဖြစ်၏။ ဒီမိုကရေစီ နိုင်ငံတွင် နေသူ လူတိုင်းလူတိုင်း ဤကောလိပ် ကျောင်းသားကလေး စိတ်ထားသလို ထားသင့်၏။ ၎င်း ကျင့်သကဲ့သို့ပင် လိုက်၍ ပြုကျင့်သင့်၏။ မဲသည် အဖေနှင့်လည်းမဆိုင်၊ အမေနှင့်လည်းမဆိုင်၊ နိုင်ငံနှင့်သာ ဆိုင်၏။ အများနှင့်သာ ဆိုင်၏။ မဲပေးရာ၌ အဖေ့မျက်နှာကိုလည်း ထောက်စရာမရှိ၊ အမေ့မျက်နှာကိုလည်း ထောက်စရာ မဟုတ်၊ နိုင်ငံ၏ မျက်နှာ၊ အများ၏ မျက်နှာကိုသာ ထောက်ရမည် မလွဲ ဖြစ်၏။ ချစ်၍လည်း မိမိမဲကို အလကား မပေးသင့်။ ပျင်း၍လည်း မိမိ၏ မဲကို တော်သလို မပေးသင့်။ မပေးဘဲလည်း မနေသင့်။ အများ၏ အကျိုးကို ကြည့်၍ အကောင်းဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပေးဖြစ်အောင် ပေးရမည်။

မဲပေးရာ၌ "နမ်းတစ်လုံးနှင့် ဆီမဖြစ်နိုင်" ဟု ဆိုကာ မိမိ၏ မဲကို တစ်မဲတစ်လေ ဖြစ်ချင်သလို ဖြစ်ပါစေဟု သဘောမထားသင့်။ ဤအတိုင်း သဘောထားသူ များလာလျှင် အလွဲလွဲ အချော်ချော်တွေ ဖြစ်ကုန်ပြီး နိုင်ငံ နစ်နာလိမ့်မည်။ ထို့ပြင် မဲဆိုသည်မှာ တစ်မဲဆိုလျှင် တစ်မဲဆိုသလောက် တာသွား၏။ အချို့ ရွေးကောက်ပွဲများ၌ တစ်မဲတည်း ကပ်၍ ရှုံးသွား၏။ တစ်မဲတည်း ကပ်၍ နိုင်ဖူး၏။ ထို့ကြောင့် တစ်မဲတစ်လေ ကိစ္စ မရှိဘူးဟု မမှတ်သင့်။ မိမိမဲကို တရိုတသေ အရေးတကြီး ကျကျနန အသုံးပြုရမည်။ မိမိပိုင်သော မဲတစ်မဲတည်းနှင့် နိုင်ငံ၏ ကောင်းကျိုး မကောင်းကျိုးကို ဖန်တီးနိုင်၏။ မဲမည်သည် ဤမျှလောက် တန်ဖိုးကြီး၏။

ရွေးကောက်ပွဲတစ်ပွဲတွင် မဲပေးချိန် နီးသောအခါ မိမိရွေးချယ်ရမည့် ပုဂ္ဂိုလ် အသီးသီး၏ အကြောင်းအရာကို အစုံအလင် သိရှိအောင် တတ်အားသမျှ အားထုတ်ရမည်။ ၎င်းတို့၏ ဝါဒအသီးသီးကို ကောင်းစွာ နားလည်သဘောပေါက်အောင်လည်း ကြိုးစားကြရမည်။ ၎င်းတို့ ဟောပြောသော စကားများကိုလည်း နာထောင်၍ ၎င်းတို့ ထုတ်ဝေသော စာရွက်စာတမ်းများကိုလည်း ဖတ်ရှုကာ ကောင်းမကောင်း မှန်မမှန် ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်နှင့် ဆင်ခြင်ကြည့်ရမည်။ လူများပြောတိုင်း နားမယောင်ဘဲ အမှန်အတိုင်း မဲပေးဖြစ်အောင် သတိပြုကြရမည်။ မဲပေးရာ၌ ထမင်းစားရသည်၊ မုန့်ဟင်းခါး၊ ကြာဆံကြီးစားရသည်၊ မော်တော်ကား စီးရသည်ကို ပဓာနမထားဘဲ နိုင်ငံအကျိုး အများအကျိုးကိုသာ အဓိက ထားရမည်။ "မော်တော်ကားနှင့် လာခေါ်ပါမည်၊ ထမင်းလည်း ကျွေးပါမည်၊ မဲပေးပါ" ဟု လာခေါ်လျှင် ထိုလာခေါ်သူသည် မိမိကို စော်ကားသည်ဟု အောက်မေ့ပါ။ ကိုယ့်ထမင်းထုတ်ကို ကိုယ်သယ်ပြီး နေပူထဲတွင် ကုန်းကြောင်းသွားကာ အတော်ဆုံးဟု မိမိထင်မြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်အတွက် မိမိ၏ မဲကိုပေးပါ။ သို့မှ နိုင်ငံ ကြီးပွားတိုးတက်မည်ဟု မှတ်ပါ။ ရပ်ရွာရွေးကောက်ပွဲ အသင်းရွေးကောက်ပွဲများ၌လည်း ဤအတိုင်းပင် အကောင်းဆုံး အတော်ဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်ကိုသာ မဲပေးဖြစ်အောင် ပေးပါလေ။

အစည်းအဝေးတစ်ခုတွင် အဆိုတစ်ခုခုကို တင်သွင်းရာတွင်၊ ကိစ္စတစ်ရပ်ရပ်ကို ဆုံးဖြတ်ရာတွင်လည်း အဆိုတင်သွင်းသူကို အားမနာဘဲ မိမိမှန်သည်ဟု ထင်သည့်ဘက်ကို မဲပေးရမည်။ မဲမပေးမီ နှစ်ဘက်လုံးက ပြောသော စကားများ၊ ပြသော အကြောင်းများကို ဂရုတစိုက် စဉ်းစားဆင်ခြင် ကြည့်သင့်လှသည်။ မဲပေးသောအခါ မည်သူ၏ မျက်နှာကိုမျှ မထောက်ဘဲ အများ၏ အကျိုးကိုသာ မျှော်ကိုးပြီးလျှင် မှန်သည်ဟု ထင်သည့်ဘက်ကိုသာ ရဲရဲဝံ့ဝံ့ မဲပေးသင့်လှပေသည်။ သို့မှသာ ဒီမိုကရေစီသဘော သက်ရောက်ပေလိမ့်မည်။

တစ်ရံခါသော် ရွေးကောက်ပွဲတစ်ခု ကျင်းပရာ လူတစ်ယောက်သည် ၎င်းနှင့် တစ်မြို့တည်းသား ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး အတွက် မဲရအောင် ကြိုးပမ်းရာတွင် "ဟေ့ ခွေးခွေးချင်း ကိုက်တာတောင် ကိုယ့်အိမ်ကခွေး နိုင်စေချင်တာပဲ၊ ဒီရွေးကောက်ပွဲမှာလဲ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ကိုယ့်မြို့သား အချင်းချင်း အားပေးရမယ်" ဟု ဆိုကာ ကြိုးပမ်းဖူး၏။

ဤလူ၏ စကားသည် ဒီမိုကရေစီသဘောနှင့် အလွန်ဆန့်ကျင်လှသော စကားဖြစ်၏။ ရွေးကောက်ပွဲတွင် အရွေးခံကြသူ ပုဂ္ဂိုလများသည်လည်း ခွေးမဟုတ်။ ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပခြင်းသည်လည်း ခွေးတစ်ကောင်နှင့် တစ်ကောင် ကိုက်သော သဘောမျိုးမဟုတ်။ ထို့ကြောင့် ခွေးနှင့် ခွေး ကိုက်ကြရာတွင် ကိုယ့်အိမ်ခွေးကို အနိုင်ရစေလိုသည် မှန်စေကာမူ နိုင်ငံ၏ အကျိုး၊ အများ၏ အကျိုးအတွက် များစွာ ငွေကုန်ကြေးကျခံကာ အချိန်ရော လူရော အသုံးပြု၍ ကျင်းပကြရသော ရွေးကောက်ပွဲများတွင်ကား၊ ကိုယ့်သွေး၊ သူ့သား၊ ကိုယ့်ဆွေမျိုး၊ သူ့ညာတိ၊ ကိုယ့်မြို့သား၊ သူ့ဇာတိဟူ၍ မခွဲခြားဘဲ အကောင်းဆုံး အတော်ဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်ကိုသာ ရွေး၍ မဲပေးသင့်လှပေသည်။ နိုင်ငံတွင် ကျင်းပသော ရွေးကောက်ပွဲများကို ခွေးကိုက်ပွဲမျှလောက်သာ သဘောထားကာ မဲကို ကလေးကစားသလို လွယ်လွယ်နှင့် ပေးချင်သလို ပေးနေကြမည်ဆိုပါလျှင် တစ်နိုင်ငံလုံး ငါးပါးသာ မဟုတ်၊ သံဃာစင် တစ်စင်လုံး မှောက်ဖွယ်ရာ အကြောင်း ရှိလေတော့သည်။

အစည်းအဝေးများ ကျင်းပရာတွင်လည်း ဤနည်းအတိုင်း ခွေးကိုက်ပွဲတစ်မျှ နလုံးသွင်းကာ ကိုယ့်လူသူ့လူခွဲကာ အလုပ်လုပ်နေကြပါလျှင် ဘယ်နည်းနှင့်မှ အမှန်သို့ ရောက်နိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်။ တဝဲလည်လည်နှင့်ပင် ဒုံရင်းဒုံရင်း နေပေလိမ့်မည်။

ထို့ကြောင့် နိုင်ငံတစ်ခုလုံနှင့် ချီ၍ တိုးတက်ကြီးပွားလိုပါလျှင် မဲ၏ တန်ဖိုးကို သိပြီး မဲ သုံးရသမျှ နေရာတိုင်းတွင် မဲကို ရဲရဲဝံ့ဝံ့ ရှိရှိသေသေ လေးလေးမြတ်မြတ် စဉ်းစဉ်းစားစား နည်းလမ်းတကျ လူတိုင်း အသုံးပြုနိုင်ကြပါစေသတည်း။

ကိုယ်တင်သည့် စစ်ကဲ

ရွေးကောက်ပွဲများတွင် အများ၏ မဲနှင့် တရားသဖြင့် ရွေးကောက် တင်မြှောက်ခြင်း ခံရသော ကိုယ်စားလှယ်လူကြီးများသည် အဖွဲ့နှင့် အလုပ်သဘောကိုလိုက်၍ ငါးနှစ်ဖြစ်စေ၊ သုံးနှစ်ဖြစ်စေ၊ တစ်နှစ်ဖြစ်စေ၊ ဥပဒေက ပေးထားသော နှစ်ကာလ အပိုင်းအခြားအတိုင်း လူကြီးလုပ်၍ မိမိတို့၏ တာဝန်ဝတ္တရားများကို ဆောင်ရွက်ကြရပေလိမ့်မည်။ ထိုအခါ လူကြီးများကို အားလုံးက ဝိုင်း၍ အရိုအသေပေးပြီး နိုင်ငံ၏ ကိုယ်စားလှယ်များ၊ အများ၏ ကိုယ်စားလှယ်များ အနေနှင့် နေရာထားကြရပေမည်။ ဤနည်းအတိုင်းပင် အစည်းအဝေးတစ်ခုတွင် တင်သွင်းသော အဆိုတစ်ခုသည် အများ၏ မဲနှင့် တရားသဖြင့် အတည်ဖြစ်သွား၏။ ထိုအခါ ဤအဆိုကို အစည်းအဝေးတက်သူ၊ သက်ဆိုင်သူ အားလုံးက အသိအမှတ်ပြု၍ အစည်းအဝေး တစ်ခုလုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်၊ လူအများ၏ ဆုံးဖြတ်ချက် အနေနှင့် လိုက်နာ ရှိသေကြရပေမည်။

ဥပမာ - ရွေးကောက်ပွဲတစ်ခုတွင် ဦးဖြူနှင့် ဦးမဲ ယှဉ်ပြိုင်၍ အရွေးခံကြ၏။ ဦးဖြူ အရွေးခံရလျှင် အများအကျိုးရှိမည်ဟု အဟုတ်အမှန် ယုံကြည် ယူဆသူများက ဦးဖြူ ပို၍ မဲရအောင် တတ်အားသမျှ ကြိုးစားကြ၏။ ဦးမဲ အရွေးခံရလျှင် အများအကျိုးရှိမည်ဟု အဟုတ်အမှန် ယုံကြည် ယူဆသူများကလည်း ဦးမဲ မဲပို၍ ရအောင် အစွမ်းကုန် ကြိုးစားကြ၏။ ဤသို့ ကြိုးစားကြသည့်အခါတွင် ကိုယ်ကြည်ညိုသူ အရွေးခံရအောင် မီးကုန်ယမ်းကုန် တရားသဖြင့် မဲရေတွက်လိုက်သောအခါ ဦးဖြူက ပို၍ အနိုင်ရသွားပါလျှင် ဦးမဲကို ကြည်ညိုသူ လူအများကပါ စိတ်ကောင်းသဘောကောင်းနှင့် ဦးဖြူကို "ငါတို့၏ ကိုယ်စားလှယ်၊ အများ၏ ကိုယ်စားလှယ်" ဟု ဝိုင်း၍ အသိအမှတ်ပြုကာ ရှိသေလေးစားကြရမည်။ ဦးဖြူကို အားလုံးက ဝိုင်း၍ အားပေးကြရမည်။ ဦးဖြူ စိတ်မချမ်းသာအောင်၊ အလုပ်ပျက်အောင် မတရားသဖြင့် မည်သူမျှ မလုပ်သင့်ပေ။

ရွေးကောက်ပွဲတစ်ခု ပြီးသွားလျှင် ၎င်းရွေးကောက်ပွဲတွင် ပြောသမျှ ဆိုသမျှ၊ လုပ်သမျှ ကိုင်သမျှ၊ ဖြစ်သမျှ ပျက်သမျှတွေကို အားလုံး မေ့ပစ်လိုက်ပြီး တရားသဖြင့် မဲအများဆုံးရ၍ အရွေးခံရသော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုသာလျှင် အားလုံးက ဝိုင်း၍ ကြည်ညိုလေးစား ကူညီအားပေး ကြရမည်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်၏ အယူဝါဒ အပြုအမူကို မနှစ်သက်လျှင် နောက်တစ်ကြိမ် ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပသောအခါ ၎င်းအား မဲမပေးသည့်အပြင် ၎င်းထပ်၍ အရွေးမခံရအောင်ပင် တရားသဖြင့် အမျိုးမျိုး ကြိုးစားနိုင်ပေမည်။

ဤနည်းအတိုင်းပင် အစည်းအဝေးများတွင် ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချရာ၌လည်း ဒီမိုကရေစီ သဘောအတိုင်း စိတ်ထားမှန်မှန်ထား၍ ဆောင်ရွက်တတ်ရန် သင့်လှပေသည်။ ဥပမာ အသင်းအစည်းအဝေးတစ်ခုတွင် ဦးဖြူဆိုသူက အသင်းလစဉ်ကြေးကို ငါးမူးက တစ်ကျပ်သို့ မြင့်တင်ရမည်ဟု အဆိုသွင်း၏။ ဦးမဲ ဆိုသူက ကန့်ကွက်၏။ ဦးဖြူ၏ အဆိုကို အစည်းအဝေးတွင် စဉ်းစားဆွေးနွေးကြသောအခါ မည်သူမဆို ထ၍ မိမိထင်မြင်ချက်များကို မြွတ်ဟ ပြောဆိုနိုင်ခွင့် ရှိ၏။ ပြောဆိုသင့်သည်။ ပြောဆိုရမည်။ အစည်းအဝေးတွင် ပါးစပ်ပိတ်နေပြီး အစည်းအဝေးပြီး၍ အပြင်ဘက်ကျမှ တိုးတိုး တိုးတိုး ပြောခြင်း၊ တာဝန်မဲ့စကားတွေ ပြောဆိုခြင်းသည် ဒီမိုကရေစီ သဘောနှင့် မညီ။ အစည်းအဝေးမတက်ဘဲ အဝေကနေ၍ ထင်ရာ ပြောဆိုခြင်းလည်း နည်းလမ်းမဟုတ်။ အသင်းသားမှန်လျှင် အစည်းအဝေးတက်ရမည်။ အစည်းအဝေးကျလျှင်လည်း မိမိ ထင်မြင်ယူဆချက်များကို ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းကြီး ပြောဆိုရမည်။ စဉ်းစား ဆွေးနွေးပြောဆိုကြပြီးနောက် မဲခွဲသောအခါ အကယ်၍ ဦးဖြူ၏ အဆို နိုင်သွားပါလျှင် အသင်းလစဉ်ကြေးကို တစ်ကျပ်ထားသင့်သည် ဟူသော ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အသင်းတစ်ခုလုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ဟု အသင်းသားအားလုံးက သဘောထားကြရမည်။ ဦးမဲဘက်က မဲပေးကြသော အသင်းသားများကလည်း လစဉ်ကြေးတစ်ကျပ်ကို ကြည်ကြည်ဖြူဖြူ ပေးကြရမည်။ ပေးနိုင်လျက်နှင့် မပေးဘဲ ကပ်ဖဲ့ မလုပ်ကြရ။ ကပ်ဖဲ့လုပ်လျှင် အသင်းပျက်လိမ့်မည်။ အစည်းအဝေးတွင် ပြောသမျှ ဆိုသမျှ မဲပေးသမျှတွေကို မေ့ပစ်လိုက်ပြီးလျှင် အသင်း၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကိုသာ အသိအမှတ်ပြု၍ အားလုံးက လက်ခံ လိုက်နာ ဆောင်ရွက်ကြရမည်။ လစဉ်ကြေး တစ်ကျပ်မှာ များလွန်း၍ မပေးနိုင်သော အသင်းသားများ တကယ်ရှိနေပါလျှင် အသင်းဥပဒေအတိုင်း ဆိုင်ရာ နောက် အစည်းအဝေးတစ်ခုတွင် ဤကိစ္စ ပြန်လည် အဆိုသွင်း၍ စဉ်းစား ဆွေးနွေး နိုင်ပေမည်။

ဒီမိုကရေစီ စနစ်တွင် အများမဲနှင့် တင်မြှောက်လိုက်သော ကိုယ်စားလှယ် လူကြီးများကို အများမဲနှင့်ပင် ပြန်ချနိုင်သော နည်းလမ်းများ ရှိသည် မှန်၏။ အများမဲနှင့် အတည် ပြုထားသော ဆုံးဖြတ်ချက်များကိုလည်း အများမဲနှင့်ပင် ပြန်၍ ဖျက်ပစ်နိုင်သော နည်းလမ်းများ ရှိသည် မှန်၏။ သို့သော် ဤသို့ ပြန်၍ ချရခြင်း ပြန်၍ ဖျက်ရခြင်းသည် မကောင်း။ "ကိုယ်တင်သည့် စစ်ကဲ ကိုယ်ပြန်ချသည်" ဟူသော စကားလို ဖြစ်နေပေလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် ဤ ကိစ္စမျိုးကို တတ်အားသမျှ ရှောင်ရှားရမည်။ အယုံအကြည် မရှိဟူသော အဆိုမျိုးကို အများအကျိုးအတွက် သွင်းရန်မလိုသမျှ ဘယ်တော့မှ မသွင်းသင့်။ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးကို အယုံအကြည် မရှိလျှင် အစကနဦးကထဲက မဲပေး၍ မရွေးနှင့်။ ရွေးကောက် တင်မြှောက်ပြီးလျှင်လည်း အများအကျိုးအတွက် ပြန်ချရန် မလိုလျှင် ပြန်ချရန် စိတ်မကူးပါနှင့်။ ဒီမိုကရေစီ စနစ်တွင် "ဆိုခဲစေ မြဲစေ"ဟူသော စကားအတိုင်း ကျင့်ရမည်။ မဲပေး၍ ရွေးကောက် တင်မြှောက်သောအခါလည်း ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးကို မျက်နှာထား ချိုရုံမျှနှင့် သဘောကျပြီး လွယ်လွယ်ကလေး မဲမပေးလိုက်ပါလေနှင့်၊ ရွေးကောက် တင်မြှောက်ပြီးလျှင်လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်က မိမိကို လမ်းတွင် နှုတ်မဆက်ရုံမျှနှင့် အမြင်ကပ်ပြီး ပြန်၍ ဆွဲချရန် စိတ်မကူးပါလေနှင့်။ ထိုနည်းတူစွာ

အတည်ပြုပြီးသော ဆုံးဖြတ်ချက် တစ်ခုကိုလည်း လွယ်လွယ်ကူကူနှင့် ပြန်၍ မဖျက်သင့်။ ဖျက်လိုက်ပြင်လိုက် လုပ်ပါများလျှင် အလုပ်မတွင်ဘဲ အချိန်သာ ကုန်ပေလိမ့်မည်။

အချိန်သည် အဖိုးတန်၏။ အကြောင်းထူး မရှိလှဘဲနှင့် တက်နေသူကို ဆွဲချခြင်း၊ ပြီးသည့်အလုပ်ကို ပြန်၍ ဖျက်ခြင်းသည် အချိန်ကုန်၏။ အချိန်ကို မိမိတစ်ဦးတည်းပိုင်လျှင် မိမိထင်သလို ဖြုန်းနိုင်ပေမည်။ နိုင်ငံကပါ ပိုင်သော အများဆိုင်အချိန်ကိုကား မဖြုန်းပါလေနှင့်။ မိမိနေအိမ်တွင် မိမိလင်မယား အချင်းချင်း ရန်ဖြစ်လျှင် မိမိပိုင်သော ပန်းကန် ခွက်ယောက်များကို ထ၍ ခွဲပစ်လိုက ခွဲပစ်နိုင်ပါသည်။ သို့သော် အသင်းကိစ္စ၊ ရပ်ရွာကိစ္စ၊ နိုင်ငံကိစ္စများ၌ကား လူချင်း မညီညွတ်ရုံမျှနှင့် ပန်းကန်ခွဲသော အလုပ်မျိုးတွေကို လုပ်ရန် မကြံပါလေနှင့်။ အများ၏ အကျိုးကို ငဲ့ပါ။ နိုင်ငံကို အားနာပါ။

ပတ်မကြီး မဖောက်ပစ်ပါနှင့်

ဒီမိုကရေစီ စိတ်ထားဆိုသည်မှာ သဘောကြီးသော စိတ်ထားပင် ဖြစ်ပေသည်။ ရွေးကောက်ပွဲ တစ်ခုတွင် ပါဝင်အရွေးခံ၍ မဲများစွာ မရသောကြောင့် ရှုံးလျှင် သဘောကြီးကြီး ထားရမည်။ အစည်းအဝေးတစ်ခုတွင် မိမိက အဆိုတစ်ခု တင်သွင်း၍ မိမိအဆို မအောင်မြင်လျှင် သဘောကြီးကြီးထားရမည်။

ဥပမာ- အသင်းတစ်ခုတွင် ဥက္ကဋ္ဌ ရွေးကောက်ရာ၌ ဦးဖြူနှင့် ဦးမဲ အရွေးခံကြ၏။ ဦးဖြူကလည်း မိမိ အရွေးခံရအောင် တရားသော နည်းလမ်းဟူသမျှနှင့် အမျိုးမျိုး ကြိုးစားနိုင်၏။ ဦးဖြူကို ကြည်ညိုသူများကလည်း ဦးဖြူ မဲအများကြီးရအောင် အစွမ်းကုန် ဆောင်ရွက်ကြရပေမည်။ ဦးမဲနှင့် ဦးမဲ၏ လူတစ်စုကလည်း ဤအတိုင်း ပြုလုပ်ကြရပေလိမ့်မည်။ စည်းကမ်း ဥပဒေနှင့် ညီညွတ်စွာ နှစ်ဘက်လုံး ကြိုးစားချင်သလောက် ကြိုးစားနိုင်ခွင့်ရှိသည်။ သို့သော် မိမိတို့ သန်ရာသန်ရာ လွတ်လပ်စွာ မဲအသီးသီး ပေးကြပြီးနောက် ဦးဖြူက မဲပိုရ၍ အရွေးခံရပါလျှင် ဦးမဲသည် စိတ်ကောင်းထားကာ၊ ဦးဖြူ အလုပ်လုပ်ဖြစ်အောင် အသင်းတစ်ခုလုံး၏ အကျိုးကို ကြည့်၍ ဦးဖြူအား အစွမ်းကုန် ကူညီ အားပေးရပေလိမ့်မည်။ ဦးမဲ၏ လူစုကလည်း ဤနည်းအတိုင်း ပြုကျင့်ရပေလိမ့်မည်။ အကယ်၍ ဦးမဲက ဤသို့ သဘောကြီးကြီး မထားနိုင်ဘဲ မိမိ ဥက္ကဋ္ဌမဖြစ်ရသောကြောင့် ဦးဖြူကို ကပ်ဖဲ့ လျှောက်လုပ်နေပါလျှင် ဦးဖြူသာမဟုတ် အသင်းကြီးတစ်ခုလုံး နစ်နာပေလိမ့်မည်။ ဤသို့ လုပ်လျှင် "ငါမှ မင်းသားကြီးမဖြစ်ဘဲ၊ ပတ်မကြီး ငါဖောက်ပစ်မည်" ဟူသော စိတ်ထားမျိုးနှင့် ထပ်တူ ထပ်မျှ ဖြစ်နေပေလိမ့်မည်။ ဤစိတ်ထားမျိုးကို ထားလျှင် ဒီမိုကရေစီ စနစ်အတိုင်း ဘာအလုပ်မှ လုပ်၍ ဖြစ်တော့မည် မဟုတ်။

ယခု ပြီးခဲ့သော စစ်ကြီးအတွင်း၌ပင် အမေရိကန် သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲတွင် မစ္စတာရုစဘဲ့ နှင့် မစ္စတာဝင်ဒယ်လ်ဝီလကီတို့ ယှဉ်ပြိုင် အရွေးခံကြ၏။ ရုစဘဲ့က နိုင်၍ ဝီလကီက ရှုံးသွား၏။ ထိုအခါက ဝီလကီက ပတ်မကြီးကို ဖောက်ပစ်ရန် လုံးဝ စိတ်မကူးဘဲ ရုစဘဲ့ကို အမျိုးမျိုး ကူညီ၏။ ကူညီရုံမျှ မကသေး၊ ရုစဘဲ့က စေလွှတ်သည့်အတိုင်း အမေရိကန်နိုင်ငံ၏ ကိုယ်စားလှယ်ကြီး တစ်ဦး အနေနှင့် ဥရောပတိုက် တစ်တိုက်လုံးကို လှည့်လည်၍ အခြေအနေကို စုံစမ်းဆွေးနွေးပြီးလျှင် သမ္မတဖြစ်သူ ရုစဘဲ့အား ပြန်လည်ကာ အစီရင်ခံစာများ တင်သွင်းခဲ့သေး၏။ ဤနည်းအားဖြင့်

မိမိနိုင်ငံ၏ အကျိုးကို ဆောင်ရွက်ခဲ့၏။ ဤမျှ သဘောကြီး၏။ ဤသဘောမျိုး၊ ဤစိတ်ထားမျိုးကို ဒီမိုကရေစီ စိတ်ထား အစစ်မှန်ဟု ခေါ်ရ၏။

ဒီမိုကရေစီ နည်းစနစ်အတိုင်း အုပ်ချုပ်သော နိုင်ငံတစ်ခု၏ ဥပဒေပြုအဖွဲ့တွင် "အစိုးရ" ကတစ်ဘက် "အတိုက်အခံ" က တစ်ဘက် နှစ်ဘက် ရှိမြဲ ဖြစ်သည်ကား မှန်၏။ သို့သော် "အစိုးရ" မဖြစ်နိုင်၍ "အတိုက်အခံ" ဘဝကို လက်ခံရသော လူတစ်စုသည် မင်းသားကြီး မဖြစ်လို့ရှိမှ ပက်မကြီး ဖောက်ပစ်လိုက်မည်ဟု သဘောမျိုးထားကာ အရမ်းကာရော လျှောက်လုပ်နေရမည် မဟုတ်။ "အတိုက်အခံ" ဘက်က လူတစ်စုသည် "အစိုးရ" လုပ်သူများကို အမြဲစောင့်ကြည့်၍ ခြေလှမ်း မမှားအောင် ထိန်းသိမ်းပေးသွားရမည် မှန်၏။ "အစိုးရ" လုပ်သူများကလည်း "အတိုက်အခံ" ဘက်က လူတစ်စု၏ အပြစ်ရှာမှုကို ကြောက်ပြီး အမှားဟူ၍ လုံးဝမရှိအောင် တတ်အားသမျှ သတိပြုသွားကြရမည် မှန်၏။ သို့သော် "အစိုးရ" နှင့် "အတိုက်အခံ" အကြောင်းမဲ့ ရန်ဖြစ်နေပြီး အချိန်ကုန်ကာ နိုင်ငံ မနစ်နာသင့်ပေ၊ မင်းသားကြီးနေရာကို လုနေကြသောကြောင့် ကြားထဲက ပတ်မကြီး အချောင် အပေါက်ခံရမည် ဆိုလျှင် အလွန် နစ်နာပေလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် မည်သည့်ကိစ္စ၌ မဆို၊ နိုင်ငံ၏အကျိုး အများ၏အကျိုးကို မေ့မထားဘဲ စိတ်ကောင်းသဘောကောင်းနှင့် ဆောင်ရွက်ရန် သင့်လှပေသည်။

အင်္ဂလန်နိုင်ငံတွင် ၁၉၃၅ ခုနှစ်က တစ်ခါ ပါလီမန်လူကြီး ရွေးကောက်ပွဲကို ကျင်းပခဲ့၏။ ထို့နောက် ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ်တွင် ရွေးကောက်ပွဲ အသစ်တစ်ခု ထပ်၍ ကျင်းပရန် အချိန်စေ့၏။ သို့သော် ၎င်း ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ်တွင် စစ်ကြီးဖြစ်၍ အင်္ဂလန်အတွက် အတော်အရေးကြီးနေပြီ ဖြစ်သောကြောင့် လူသစ်တွေ ထပ်၍ မရွေးဘဲ လူဟောင်းတွေနှင့်ပင် စည်းစည်းလုံးလုံးညီညီညွတ်ညွတ် ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ခဲ့၏။ ဤကဲ့သို့ တစ်နှစ်ပြီး တစ်နှစ် ဆက်၍ ဆက်၍ လာခဲ့သည်မှာ ဂျာမနီကို နိုင်ပြီး ၁၉၄၅ ခုနှစ်ကျမှ ပါလီမန် လူကြီး ရွေးကောက်ပွဲကို ကျင်းပကြရ၏။ ဤမျှမကသေး၊ စစ်ကြီး အတွင်းတွင် မင်းသားကြီးနေရာကို ဝိုင်း၍ လုမနေကြဘဲ၊ စစ်နိုင်ရေးအတွက် အတော်ဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးဖြစ်သူ မစ္စတာဝင်စတန်ချာချီကို နန်းရင်းဝန်တင်မြှောက်ကာ အားလုံး အဖွဲ့တွေပေါင်း၍ ညီညီညွတ်ညွတ်ကြီး ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြ၏။ ဘေးဥပါဒ် အန္တရာယ်တွေ ကင်းရှင်းသော အခါကျမှ ရွေးကောက်ပွဲကို အသစ် ကျင်းပပြီးလျှင် မစ္စတာချာချီ၏ နန်းရင်းဝန်နေရာတွင် မစ္စတာအက်တလီကို တင်မြှောက်ခဲ့ကြ၏။ မစ္စတာချာချီသည် သူ၏အဖွဲ့ မပြုတ်အောင် သူလည်း မပြုတ်အောင် ရွေးကောက်ပွဲတွင် မီးကုန်ယမ်းကုန် ကြိုးစားခဲ့သည်မှန်၏။ အသက် ၇၀ ကျော်ရှိ မစ္စတာချာချီသည် လေးရက်အတွင်း ခရီးမိုင်ပေါင်း တစ်ထောင်ကျော်သွားပြီး တရားပွဲပေါင်း လေးဆယ်ပြည့်အောင် ဟောပြောခဲ့၏။ ဤမျှနှင့် အားမရသေး၍ ခရီးထွက်ရာက ပြန်ရောက်လာပြီး နောက်တစ်နေ့တွင် လန်ဒန်၊ ဘီဘီစီ အသံလွှင့်ရုံကနေ ကိုယ့်အဖွဲ့အတွက် ကိုယ့်အတွက် မဲရအောင် အသံလွှင့်လိုက်သေး၏။ ဤမျှ ကြိုးစား အားထုတ်ခဲ့သော်လည်း ယခု မိမိ၏ အဖွဲ့ရှုံး၍ မိမိကိုယ်တိုင် နန်းရင်းဝန်ဘဝက လျှော၍ကျသောအခါ မစ္စတာချာချီသည် ပတ်မကြီးကို ဖောက်ပစ်ရန် လုံးဝစိတ်မကူး။ မစ္စတာချချီ ခေါင်းဆောင်သော "အတိုက်အခံ" နှင့် မစ္စတာအက်တလီ ခေါင်းဆောင်သော "အစိုးရ" သည် ပါလီမန်

အစည်းအဝေးများတွင် တစ်ဘက်ကို တစ်ဘက် ဘယ်လိုပင် ကျီစယ်နေကြစေကာမူ၊ အရေးကြီးသော ကိစ္စအဝဝ၌ကား မိမိတို့၏ နိုင်ငံကြီး ချမ်းသာအောင်၊ ကြီးပွားအောင်၊ ဂုဏ်ရှိအောင် တိုင်တိုင်ပင်ပင် ညီညီညွတ်ညွတ် အမြဲဆောင်ရွက်လျက် ရှိနေကြမည်ကား မလွဲပေတည်း။

အစည်းအဝေးတစ်ခုတွင် အဆိုတင်သွင်းရာ၌လည်း ဤနည်းအတိုင်းပင်။ အဆိုရှုံးလျှင် အဆိုတင်သွင်းသူသည် သဘောကြီးကြီး ထားရပေမည်။ အဆိုနိုင်သွားလျှင်လည်း ကန့်ကွက်သူသည် သဘောကြီးကြီး ထားရပေမည်။ အသင်းတစ်ခု၏ အစည်းအဝေးတွင် ဦးဖြူက လစဉ်ကြေးကို ငါးမူးမှ တစ်ကျပ်အထိ မြှင့်တင်ရန် အဆိုသွင်း၍ ဦးမဲက ကန့်ကွက်ပြီး ဦးဖြူ၏ အဆိုနိုင်သွားသည့် ဥပမာတွင် ဦးမဲသည် မိမိ၏ ကန့်ကွက်ချက် ရှုံးသော်လည်း သဘောကြီးကြီး ထားပြီးလျှင် အတည်ပြုလိုက်သော ဦးဖြူ၏ အဆိုကို မိမိ၏ အဆိုကဲ့သို့ပင် သဘောထားရမည်။ ကန့်ကွက်သော အခါ၌ကား အားမနာ ပါးမနာ ထိထိရောက်ရောက် ပြင်းပြင်းထန်ထန် ကန့်ကွက်နိုင်သည်ကား မှန်၏။ သို့သော် မိမိ ကန့်ကွက်ချက် ရှုံးသည်နှင့် တပြိုင်နက် ခွထိုးခြင်း၊ ကပ်ဖဲ့လုပ်ခြင်းတို့ကို မပြုလုပ်ပါဘဲ၊ စိတ်ကောင်း စေတနာကောင်းနှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်အတိုင်း လိုက်နာဆောင်ရွက် ရပေလိမ့်မည်။ ဦးမဲကိုယ်တိုင်က အသင်းလစဉ်ကြေး တစ်ကျပ်ကို လိုလိုချင်ချင် ရှေ့ဆုံးကနေ၍ ပေးရန်သင့်လှပေသည်။

ဒီမိုကရေစီ စနစ်အတိုင်း အသင်းအပင်းကိစ္စ၊ ရပ်ရွာကိစ္စ၊ နိုင်ငံကိစ္စများတွင် စုပေါင်း ဆောင်ရွက်ကြရာ၌ ပုဂ္ဂိုလ်ကို မခင်ဘဲ၊ ဝါဒကို မင်ရန် အရေးကြီးလှပေ၏။ အတူတူနေတိုင်း၊ အိမ်နားနီးချင်းဖြစ်တိုင်း၊ လူကိုခင်တိုင်း၊ ဆွေမျိုးတော်တိုင်း အယူဝါဒချင်း တူရမည် မဟုတ်။ ဝါဒဆိုသည်မှာ လူများယောင်၍ လိုက်၍ယောင်ရသော ကိစ္စမျိုးမဟုတ်။ "တံငါနားနီး တံငါ၊ မုဆိုးနားနီး မုဆိုး" ဟုဆိုကာ လွယ်လွယ်နှင့် လက်ခံသိမ်းပိုက်ရသော ကိစ္စမျိုးလည်းမဟုတ် အသေအချာ စဉ်းစားပြီးမှ မိမိ၏ ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်နှင့် ဆုံးဖြတ်ကာ ရွေးချယ်ယူဆရသော ကိစ္စမျိုးဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဝါဒကိစ္စတွင် တစ်ဦးကို တစ်ဦး အနှောင့်အယှက် မပြုသင့်၊ ကိုယ်သန်ရာ ကိုယ်ယူဆရန် လွတ်လပ်ခွင့် ရှိစေရမည်။ အင်္ဂလန်နိုင်ငံတွင် အဖနှင့်သား၊ လင်နှင့်မယားပင် တစ်အိမ်တည်း အတူနေသော်လည်း ဝါဒချင်းမတူဘဲ ရှိကြသည်မှာ အများအပြားပင်။ ဤသို့ ဝါဒချင်း မတူသော်လည်း တစ်ဦးအပေါ် တစ်ဦး သဘောကြီးကြီးထားကာ အတူတကွ သင့်သင့်မြတ်မြတ် နေထိုင်နိုင်ကြ၏။ ဤသို့ သဘောကြီးကြီး ထားခြင်းသည်ပင် ဒီမိုကရေစီစိတ်ထား အစစ်အမှန် ဖြစ်၏။

လူကြီးနေရာ

ရွေးကောက်ပွဲများတွင် အရွေးခံ၍ မဲအများဆုံးရပြီး လူကြီးဖြစ်ကြသူများကလည်း မိမိတို့၏ တာဝန်ကို မိမိတို့ ကောင်းစွာသိရပေမည်။ လူကြီးနေရာသို့ ရောက်လျှင် လူကြီးလိုနေတတ်၊ ထိုင်တတ်၊ ပြောတတ်၊ ဆိုတတ်၊ ကျင့်ကြံတတ်မှ သင့်ပေလိမ့်မည်။

အများ၏မဲနှင့် လူကြီးဖြစ်သူ တစ်ယောက်သည် အများအကျိုးကို ဆောင်ရန် အမြဲ စိတ်ကူးနေရမည်။ ငါသည် အများ၏ကျိုးကို ဆောင်နိုင်ပြီဟူ၍ အောက်မေ့ကာ ဝမ်းမြောက်သင့်လှပေ သည်။ ဆောင်လည်း ဆောင်ရပေမည်။ လူကြီးဖြစ်ပြီဟု ဆိုကာ အာဏာပြရန်၊ မော်ရန်၊ ကြွားရန်၊ ဟန်ကြီးပန်ကြီးလုပ်ရန် လုံးဝ စိတ်မရှိသင့်။ မိမိ၏အချိန် မိမိ၏ အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာ၊ မိမိ၏ ဗဟုသုတ ဟူသမျှကို တတ်အားသမျှ အများအတွက် အစွမ်းကုန် အသုံးပြုတော့မည်ဟု ခဲကာ အလုပ်ကို တွင်တွင်ကြီး လုပ်သင့်လှပေသည်။

အများ၏မဲနှင့် လူကြီးဖြစ်လာပြီးလျှင် အရက်မူးနေလျှင်၊ ဖဲရိုက်နေလျှင်၊ အပျော်အပါးလိုက် နေလျှင် အများကို စော်ကားရာ ရောက်ပေလိမ့်မည်။ အများ၏ ကိုယ်စားလှယ် လုပ်သူသည် မိမိအား မဲပေးလိုက်သော မဲရှင်များ၏ လိုအင်ဆန္ဒကို မကြာခဏ ပြန်၍ မေးသင့်၏။ မိမိ၏ မဲရှင်များကို မေ့မထားဘဲ၊ ပစ်မထားဘဲ အခါအခွင့် သင့်တိုင်းသင့်တိုင်း တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရမည်။ နိုင်ငံကြီးတစ်ခုလုံး၏ လိုအင်ဆန္ဒ ဘယ်လိုရှိသည်ကိုလည်း အမြဲစုံစမ်း၍ နေသင့်၏။ စာဖတ်သင့်၏။ ဗဟုသုတ ရှာသင့်၏။ မသိသည်ကို သိအောင်လုပ်သင့်၏။ အများကိုယ်စားလှယ် လူကြီးတစ်ဦး လုပ်နေပြီးမှ သာမန် ကျောင်းသူ ကျောင်းသားကလေးများလောက်မှ မသိနားမလည်ပါလျှင် များစွာ ရှက်စရာကောင်းပေ လိမ့်မည်။ လူများရှေ့က နေလိုလျှင် လူများထက် သိအောင် တတ်အောင် ကြိုးစားရပေမည်။

လူကြီးလုပ်သူသည် အပျော်အပါးကြူးမနေဘဲ ပျင်းရိမနေဘဲ အစည်းအဝေးများကို မှန်မှန်တက်သင့်လှပေသည်။ အစည်းအဝေးများသို့ ရောက်သောအခါလည်း အိပ်ငိုက်မနေဘဲ နိုင်ငံ၏ အကျိုး၊ အများ၏ အကျိုးကို မျှော်ကိုးကာ မိမိတာဝန်ကို ကျေပွန်အောင် ဆောင်ရွက်သင့်လှပေသည်။ နိုင်ငံတစ်ခုလုံး၏ နောင်ရေး၊ အများ၏ နောင်ရေးသည် မိမိ၏အပေါ်၌ တည်လျက်ရှိသည်ကို မမေ့သင့်။ မိမိပေါ့လျှင် မိမဖျင်းလျှင်၊ မိမိလစ်ဟင်းလျှင် နိုင်ငံ၏အချိန်၊ အများ၏အချိန်၊ နိုင်ငံ၏ငွေ၊ အများ၏ငွေ တွေကို အလဟဿ ဖြုန်းပစ်ရာ ရောက်မည်ကို မမေ့သင့်။

လူကြီးလုပ်သူသည် သာမန်ထက် ပို၍ မဲ၏တန်ဖိုးကို သိသင့်လှ၏။ မဲ၏တန်ဖိုးကို သိရမည်ဟု ရောင်းစားလျှင်၊ ပေါက်ဈေး ဘယ်လောက်ရှိသည်ဟု သိရမည် ဆိုလိုသည်မဟုတ်။ လူကြီးလုပ်သူသည် မဲကို ဘယ်တော့မှ ရောင်းမစားရဟု ဆိုလိုသည်။ အများက ယုံကြည့်လေးစား၍ ရွေးကောက် တင်မြှောက်လိုက်၍ လူကြီးတစ်ဦး ဖြစ်နေလို့ ရှိမှဖြင့် မိမိပိုင်သော မဲတစ်ခုကို ငွေနှင့်လည်း မလဲလိုနှင့်တော့၊ နိုင်ငံအကျိုး အများ၏ အကျိုးအတွက်သာ လှလှကြီး အသုံးပြုရန် ကိုယ့်မဲကိုယ် တရိုတသေ ထားလေတော့။ အချိန်ကျသောအခါ မှန်သည်ဘက်က နိုင်အောင် ရဲရဲကြီး အသုံးပြုလေတော့။

သတ္တိမရှိလျှင် လူကြီးမလုပ်ပါလေနှင့်။ ပြောရဲ ဆိုရဲမရှိလျှင် ရှေ့ဆောင်လုပ်၍ မလျှော်။ "မပြောမပြီး၊ မတီးမမြည်" ဟူသော စကားရှိ၏။ မပြောမပြီးသော စကားကို ပြောရပေမည်။ တီးသင့်သော တီးလုံးရှိလျှင်လည်း တီးရပေမည်။ လူကြီးဖြစ်လျှင် သူများကြိုးဆွဲတိုင်း မကသင့်။ ကိုယ့်တီးလုံးနှင့် ကိုယ် ကနိုင်မှ အကျိုးရှိ၏။ လူကြီးလုပ်လျှင် အမှန်ကို ပြောရဲသောသတ္တိ၊ အသစ်ကို ထွင်ရဲသောသတ္တိ ရှိသင့်လှသည်။ သူများ ရန်မူမှာ၊ သူများ ဆဲမှာ၊ သူများ အပြစ်တင်မှာ ကြောက်လွန်း နေလျှင် အလုပ်မပြီး။ အများလုပ်မိ၍ နိုင်ငံကို ရောင်းစားမိမှာကိုသာလျှင် ကြောက်သင့်၏။

လူကြီးလုပ်မည့်သူသည် မလုပ်မီက ဝိသုဒ္ဓိမနော သန့်ရှင်း စင်ကြယ်ခြင်းသဘောနှင့် ပြည့်စုံသင့်လှသည်။ မဲလိမ်၍၊ လူစားထိုး၍၊ လာဘ်ပေး၍၊ သူတစ်ပါးကို မတရားကျင့်၍ လူကြီးဖြစ်အောင် မလုပ်သင့်။ လူကြီးဘဝသို့ ရောက်သောအခါလည်း ဝိသုဒ္ဓိမနော သန့်ရှင်း စင်ကြယ်ခြင်း သဘောနှင့် အမြဲ ပြည့်စုံသင့်လှ၏ နေရာတိုင်းတွင် လူကြီးပီပီ ကျင့်ကြံသင့်၏။ သူတစ်ပါး အပေါ်၌ ကျောလိုက်ရန်၊ သူတစ်ပါးအား စော်ကားရန် မကြံသင့်။ ကလေးကလားအလုပ် သိမ်းဖျင်းသော အလုပ်မျိုးကို ဘယ်တော့မှ မလုပ်သင့်။ သဘောကြီးကြီး ထားသင့်၏။ ဦးဖြူနှင့် ဦးမဲ ဥပမာတွင် ဦးဖြူသည် မဲရွေးရာတွင် အနိုင်ရ၍ လူကြီးဖြစ်သည်နှင့် တပြိုင်နက် ဦးမဲ စိတ်ချမ်းသာအောင် အရာရာ သတိနှင့် ဆောင်ရွက်ရမည်။ အင်္ဂလိပ် လက်ဝှေ့ပွဲ ကျင်းပရာတွင် နိုင်သူက ရှုံးသူကို လက်ဆွဲ နှုတ်ဆက် ဖက်နမ်းရှုံ့ခြင်း ပြုသလို ဦးဖြူက ဦးမဲအပေါ်တွင် ပြုရမည်။ ဦးမဲက မလှမ်းမီ ဦးဖြူက ကမ်းရမည်။ ဦးမဲက မဆွတ်လျှင် ဦးဖြူက ညွှတ်ပေးရမည်။ ဦးဖြူသည် ဦးမဲ၏ အပေါ်တွင် "သဘော်ရွေး အမြီးထောင် ဒို့ဟောင် ကြည့်တဲ့ဖိနပ်" ဟူသော အနေမျိုး အပြောမျိုးနှင့် ဘယ်အခါမှ တန်နိုးမပြုရ။ မဲနိုင်သော ညဉ့်လည်း ဦးမဲ၏ အိမ်ရှေ့သို့သွား၍ မိမိ၏ တပည့်များကို "လိပ်ဥပျောက်လို့ လိပ်မရှာ၊ သူ့ခမြာ ငိုရဲ့ငိုရဲ့" ဟူသော သဘောမျိုးနှင့် သံချပ်များကို မထိုးစေရ။

လူကြီးလုပ်သူသည် သမာဓိ ရှိရမည်။ မိမိနေရာတွင် ခန့်ခန့်ကြီးနေ၍ မိမိနှင့် မဆိုင်သော မတန်သော ကိစ္စကလေးများတွင် ဝင်၍ မစွက်သင့်။ ဘယ်သူ့ကို ရာထူးတိုးပေးလိုက်ပါ၊ ဘယ်သူ့ကို သေနတ်လိုင်စင် ရအောင် လုပ်ပေးလိုက်ပါ၊ ဘယ်သူ့ကို နယ်ပြောင်းပေးလိုက်ပါ၊ ဘယ်သူ့ကို အမြဲတန်း ခန့်လိုက်ပါ ဟု လိုက်၍ ပြောနေရန်ကား မဲနှင့် တက်သော လူကြီး၏ အလုပ်မဟုတ်။ ကိုယ်စားလှယ် လူကြီးလုပ်သူသည် နိုင်ငံ၏ အစေခံ၊ အများ၏ ဘုံကျွန် ဖြစ်သည် မှန်၏။ သို့သော် မဖွယ်ရာသော

အလုပ်မျိုးကို လုပ်ရမည့်၊ အစေခံ လုပ်ရမည့် ကျွန်မျိုးကား မဟုတ်။ အထက်တန်းစား အစေခံ၊ အထက်တန်းစား ကျွန်မျိုးဖြစ်ကြောင်းကို မိမိကိုယ်မိမိ သိရမည်။ လူကြီးလုပ်သူသည် အစိုးရ အရာရှိ အမှုထမ်းများအားလည်း မဆိုင်သည့် ကိစ္စများကို အာဏာပြ၍ မတရား စေခိုင်းရန် အကြောင်းမရှိ။ အစိုးရ အရာရှိ အမှုထမ်းတို့ မည်သည်မှာ နိုင်ငံရေးသမားများ၏ ကိစ္စများတွင် ဝင်ရှုပ်နိုင်သော လူများ မဟုတ်။ ၎င်းတို့၏ တာဝန်မှာ သမာသမတ်နေ၍ လက်ရှိ အစိုးရလုပ်သူတို့၏ အမိန့်ကို တစ်သဝေမတိမ်း နာခံရန်သာ ဖြစ်၏။ မိမိနှင့် မဆိုင်သော ကိစ္စများတွင် ဝင်၍ လူလယ်လုပ်ပြီး ခြေရှုပ်သော အစိုးရ အရာရှိ အမှုထမ်းများသည်လည်း အစိုးရအရာရှိတို့ အမှုထမ်းတို့ လိုက်နာအပ်သည့် စည်းကမ်းနှင့် မညီသည့်အပြင် မကြမီ အပြစ်ဒဏ် ခံကြရပေလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် အစိုးရ အရာရှိ အမှုထမ်းများကို ခြေလှမ်းမှားအောင် သင်ပေးသော၊ အားပေးသော ခေါင်းဆောင်လူကြီးသည် ထိုအရာရှိ အမှုထမ်းများကို ချောက်တွန်းသည်နှင့် တူပေလိမ့်မည်။

နိုင်ငံရေးရာ ကိစ္စများ၌သာ မဟုတ်။ ရပ်ရွာကိစ္စ၊ အသင်းအပင်း ကိစ္စများတွင်းလည်း ဤနည်းအတိုင်းပင် မဲနှင့်တက်သော လူကြီးများသည် အရာရာတွင် နည်းလမ်းတကျ ဖြစ်အောင် ဆင်ခြင်၍ ကျင့်ကြံ ဆောင်ရွက်ကြရပေလိမ့်မည်။ ဤသို့ ကျင့်ကြံဆောင်ရွက်ကြမှလည်း "ခေါင်းက မိုးမလုံ" ဟူသော စကားအတိုင်း မဖြစ်ဘဲ ဒီမိုကရေစီ စိတ်ထား အစစ်အမှန်ကို ထားရာရောက်ပေလိမ့်မည်။

လွတ်လပ်စွာ စဉ်းစားခွင့်

ဒီမိုကရေစီ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ အရာရာတွင် အမှန်ဆုံး အကောင်းဆုံးဖြစ်ရန် ဖြစ်၏။ အမှန်ဆုံးတရား၊ အကောင်းဆုံးနည်း မည်သည်မှာ လူ၏ ဦးနှောက်ထဲမှ ပေါ်ထွက်လာနိုင်သော ကိစ္စများဖြစ်၏။ လူဆိုသည်မှာလည်း ဘယ်လူဟူ၍ တင်ကြို၍သိနိုင်သော အရာမျိုးမဟုတ်။ အမျိုးမထင်ရှား၊ ဥစ္စာမရှိ၊ ပညာမဲ့သည်ဟု ထင်ရသူ အညတရ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး၏ ဦးနှောက်မှလည်း အမှန်ဆုံးတရား၊ အကောင်းဆုံးနည်းများ ပေါ်ထွက်လာတတ်လေသည်။ ဒီမိုကရေစီသည် လူတစ်ဦး တစ်ယောက်တည်း၊ လူတစ်စုတည်း၏ ဦးနှောက်ကို အားကိုးသော စနစ်မျိုးမဟုတ်၊ ရှိသမျှ လူအားလုံး၏ ဦးနှောက်တွေကို အားကိုးသော စနစ်မျိုးဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် လူတိုင်းလူတိုင်း မိမိ၏ ဦးနှောက်ကို လွတ်လပ်စွာ အသုံးပြုခွင့် ပေးရမည်။ လူတိုင်းလူတိုင်း၌ လွတ်လပ်စွာ စဉ်းစားခွင့်၊ စိတ်ကူးခွင့် ရှိစေရမည်။

လောကတွင် လူတစ်ယောက် အသက်ရှင်ရန်အတွက်၊ ကိုယ်ကာယအဖို့သာ အစာ အာဟာရ လိုသည်မဟုတ်။ စိတ်အတွက်လည်း အစာ အာဟာရ လိုလှသေး၏။ ကိုယ်သည် အစာ အာဟာရ မှီဝဲခွင့် ရှိမှ သန်မာ ဖွံ့ဖြိုးနိုင်သကဲ့သို့ စိတ်သည်လည်း အစာ အာဟာရကို မှီဝဲခွင့်ရမှ သန်မာ ဖွံ့ဖြိုးနိုင်၏။ လူတစ်ယောက်သည် မိမိ၏ ကိုယ်အတွက် အစာ အာဟာရမျိုးစုံကို လွတ်လပ်စွာ ရှာဖွေ မှီဝဲနိုင်သကဲ့သို့ပင် မိမိ၏ အတွက်လည်း အစာ အာဟာရ အမျိုးစုံကို လွတ်လပ်စွာ ရှာဖွေ မှီဝဲနိုင်သင့် ပေသည်။ စာအုပ်၊ သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်၊ မဂ္ဂဇင်း၊ ရုပ်သေ၊ ရုပ်ရှင်၊ ဇာတ်ပွဲ၊ ရုပ်သေးပွဲ၊ စာဟောသံ၊ စာပြောသံ၊ ဓာတ်စက်သံ၊ အသံလွှင့်သံ စသည်တို့ အားလုံးသည် စိတ်အတွက် အစာ အာဟာရကောင်းများ ဖြစ်ကြသည်ဟု မှတ်ရမည်။ လူတစ်ယောက်ကို လွတ်လွတ်လပ်လပ် ထိထိရောက်ရောက် စဉ်းစားစိတ်ကူးနိုင်အောင် ၎င်း၏ စိတ်အတွက် ဤအစာ အာဟာရများကို အလိုရှိသလို မှီဝဲအသုံးပြုနိုင်စေရမည်။

နိုင်ငံတွင် အရာရာတွင် လွတ်လွတ်လပ်လပ် ရှင်းရှင်းလင်းလင်းရှိမှ စိတ်ပျော်၏။ စိတ်ပျော်မှ ဉာဏ်ထွက်၏။ ဉာဏ်ထွက်မှ အကျိုးရှိအောင် စဉ်းစားနိုင်၏။ စိတ်ကူးနိုင်၏။ ဝေဖန်နိုင်၏။ လွတ်လပ်စွာ စဉ်းစားစိတ်ကူးဆင်ခြင်နိုင်ရန် အကြောက်တရား မသိတရားကို ပယ်၍ မကြောက်တရား အသိတရားများကို များနိုင်သမျှ များအောင် ကြိုးစားရမည်။ မကြော်တရား တစ်ခုတည်းရှိပြီး အသိတရားမရှိလျှင် ဘယ်လိုပင် လွတ်လပ်စွာ စဉ်းစားစဉ်းစား အမှန်သို့ ရောက်နိုင်မည် မဟုတ်။

ထို့ကြောင့် လွတ်လပ်စွာ အကျိုးရှိအောင် စဉ်းစားလိုလျှင် မိမိကိုယ် မိမိ အသိတရားနှင့် ပြည့်စုံအောင် ပထမရှေးဦးစွာ အားထုတ်ရပေမည်။

လွတ်လပ်စွာ စဉ်းစားနိုင်သည်ဟု ဆိုပြီး အရမ်းကာရော စည်းမဲ့ကမ်းမဲ့ ထင်သလို စဉ်းစားနေတိုင်းလည်း ကောင်းသည်မဟုတ်။ ဒီမိုကရေစီ သဘောအတိုင်း အများ၏ အကျိုးကို မျှော်ကိုပြီး အများအတွက် မျှမျှတတ အမှန်အတိုင်း တရားသဖြင့် စဉ်းစားနိုင်မှ အကျိုးပေါ်နိုင်၏။ ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံဟူ၍ ကံသုံးပါးရှိရာတွင် မနောကံသည် အရေးကြီးလှ၏။ မနောကံကို လုံအောင် ထိန်းနိုင်လျှင် အခြားကံများကိုလည်း လုံအောင်ထိန်းနိုင်ရန် လမ်းများ၏။ ထို့ကြောင့် လွတ်လပ်စွာ စဉ်းစားရမည်မှန်သော်လည်း တရားလက်မလွတ်အောင် တရားနှင့် ညီစွာ သန့်သန့်ရှင်းရှင်း မှန်မှန်ကန်ကန် စဉ်းစားရန် လိုလားအပ်လှပေသည်။

စိတ်သည် အရင်းခံဖြစ်၏။ စိတ်ကစ၍ အရာရာ ဖြစ်ရ၏။ မနောကောင်းလျှင် နတ်လည်းကောင်း၍ အလုပ်လည်း ကောင်းလာပေလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံတော် တစ်ခုတွင် စိတ်ကောင်း နှလုံးသွင်းသောသူများ အများကြီးရှိအောင် အားပေးရန်လို၏။ ဒီမိုကရေစီ နိုင်ငံတစ်ခုတွင် စိတ်ကောင်းစိတ်မှန်တွေ အများကြီး ပျံ့နှံ့နေရန် လိုလှ၏။ ဖြူစင်သန့်ရှင်း၍ မြင့်မြတ်သော စိတ်တွေ အများကြီး လွှမ်းမိုးနေရန် လိုလှ၏။ အတ္တဟိတ၊ ပရဟိတ သူ့အကျိုး ကိုယ့်အကျိုးကို ကြည့်၍ ယောနိသော မနသိကာရ တရားတောင်အတိုင်း သင့်တင့်လျောက်ပတ်စွာ နှလုံးသွင်းသော သူတော်ကောင်းစိတ်တွေ အများကြီးအားကောင်းနေရန် လိုလှ၏။ စိတ်ကောင်းလျှင် ဒီမိုကရေစီ ကောင်းမည်။ စိတ်ညံ့လျှင် ဒီမိုကရေစီ အညံ့စား ဖြစ်လာလိမ့်မည်။ စိတ်ကို ချုပ်ချယ်လျှင် ဒီကိုကရေစီကို ချုပ်ချယ်ရာ ရောက်ပေလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် အထက်တန်းစား ဒီမိုကရေစီကို အလိုရှိပါလျှင် အထက်တန်းစား ဒီမိုကရေစီ စိတ်ထားမျိုး ထားရပေမည်။ အထက်တန်းစား ဒီမိုကရေစီ စိတ်ထားမျိုးဆိုသည်မှာ အခြားမဟုတ်။ မကြောက်တရား အသိတရားပေါ်မှာ အခြေပြု၍ တရားမျှတစွာ လွတ်လွတ်လပ်လပ် ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင်ကြီး စဉ်းစားစိတ်ကူး ဆင်ခြင်ဝေဖန် နိုင်ခြင်းကိုပင် အထက်တန်းစား ဒီမိုကရေစီ စိတ်ထားမျိုးဟု ဆိုလိုရင်းဖြစ်၏။

လွတ်လပ်စွာ ပြောဆိုခွင့်

လွတ်လပ်စွာ ပြောဆိုခွင့် မရှိလျှင် ဒီမိုကရေစီအလုပ်ကို ဘယ်နည်းနှင့်မျှ အလုပ်နိုင်။ အများ၏ သဘောအတိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည်ဆိုလျှင် အများ၏ သဘောကို သိရှိဖို့ ပထမ လိုပေလိမ့်မည်။ အများကို လွတ်လပ်စွာ ပြောဆိုခွင့် မပေးဘဲလည်း အများ၏သဘောကို မသိနိုင်။ ထို့ကြောင့် လွတ်လပ်စွာ ပြောဆိုမှုသည် ဒီမိုကရေစီ၏ အုပ်ဖြစ်သဖွယ် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုရပေမည်။

သို့သော် လွတ်လပ်စွာ ပြောဆိုနိုင်ခွင့်နှင့် တာဝန်သည် အတူ တွဲလျက်ရှိ၏။ အခွင့်အရေးကိုသာ အလိုရှိပြီး တာဝန်ကို လက်မခံလိုလျှင် မဖြစ်နိုင်။ ဥပမာ မိမိကိုယ်တိုင် လွတ်လပ်စွာ ပြောဆိုရန် အခွင့်အရေးကို အလိုရှိပါလျှင် သူတစ်ပါးအားလည်း လွတ်လပ်စွာ ပြောဆိုနိုင်ခွင့် ပေးပါမည်ဟု တာဝန်ယူရန် အသင့်ရှိပေလိမ့်မည်။ မိမိသာ လွတ်လပ်စွာ ပြောလို၍ သူတစ်ပါးကိုကား မပြောရဟုဆိုလျှင် မဖြစ်နိုင်။ မျှမျှတတ ရှိစေရမည်။ လွတ်လပ်စွာ ပြောဆိုခွင့် ရှိသည်ဟုဆိုပြီး ထင်ရာတွေ တာဝန်မဲ့ လျှောက်၍ ပြောနေလျှင်လည်း မသင့်၊ မှန်သည့်စကား၊ အကျိုးရှိမည့် စကားကိုသာ ပြောရမည်။ ပြောသောအခါလည်း ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့စွာ ပြောရပေမည်။

"စကားခြောက်ခွန်း၊ လူ၌ထွန်း၊ လေးခွန်းကိုပယ်၊ နှစ်ခွန်းတယ်" ဟူ၍ ရှေးလူကြီးများ ဆိုဆုံးမဖူး၏။ စကားခြောက်မျိုးတွင် နှစ်မျိုးကို အသုံးပြုသင့်၍ ကျန်လေးမျိုးကို အသုံးမပြုသင့်ဟု ဆိုလိုသည်။ အသုံးပြုသင့်သည့် စကားနှစ်မျိုးမှာ (၁) မှန်ကန် အကျိုးရှိ၍ သူတစ်ပါး ကြားလိုသောစကားနှင့် (၂) မှန်ကန် အကျိုးရှိ၍ သူတစ်ပါး မကြားလိုသော စကားဖြစ်၏။ မှန်လည်း မှန်ကန်သည်။ အကျိုးလည်း ရှိသည်။ သူတစ်ပါလည်း ကြားလိုသည် ဆိုလျှင် အထူးစဉ်းစားနေရန်ပင် မလို။ ဤစကားမျိုးကား တွင်တွင်ကြီးပြောရမည့် စကားမျိုးပင် ဖြစ်တော့၏။ မှန်၏။ အကျိုးရှိ၏။ သို့သော် သူတစ်ပါး မကြားလိုသော စကားမှု ပြောဖြစ်အောင် ပြောရမည်ကား မှန်၏။ သို့သော် အလိမ္မာနှင့် ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့စွာ သူတစ်ပါး နားမထောင်လိုသည်ကို နားထောင်လိုအောင် ပြောရပေမည်။ အရမ်းပြော၍ လိုရာခရီးကို ရောက်မည်မဟုတ်။ မပြောတတ်လျှင် မှန်ကန်၍ အကျိုးရှိမည့်စကားပင် အကျိုးယုတ်စေပေလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် စကားပြောရာ၌ တတ်အားသမျှ ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့စွာ တရားသဖြင့် ပြောဆိုတတ်ရန် အရေးကြီးလှပေ၏။

အသုံးမပြုသင့်သည့် စကားလေးမျိုးမှာ (၁) မှန်ကန်သော်လည်း အကျိုးမရှိ၍ သူတစ်ပါး ကြားလိုသောစကား၊ (၂) မှန်ကန်သော်လည်း အကျိုးမရှိ၍ သူတစ်ပါး မကြားလိုသော စကား၊ (၃)

မမှန်ကန် သို့သော်လည်း အကျိုးရှိ၍ သူတစ်ပါး ကြားလိုသော စကားနှင့် (၄) မမှန်ကန် အကျိုးမရှိ၍ သူတစ်ပါး မကြားလိုသောစကားများ ဖြစ်လေသည်။ ဤလေမျိုးတွင် သုံးမျိုးကား အသုံးမပြုသင့်သော စကားများ ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားလှ၏။ မမှန်ကန်၊ သို့သော် အကျိုးရှိမည့် စကားဖြစ်လျှင် မှားသည်ဖြစ်စေ၊ မှန်သည်ဖြစ်စေ၊ သူတစ်ပါး ကြားလိုသည်ဖြစ်စေ၊ မကြားလိုသည်ဖြစ်စေ၊ အဘယ်ကြောင့် ပြောသင့်သနည်းဟု မေးဖွယ်ရာ အကြောင်း ရှိကောင်းရှိပေလိမ့်မည်။ သို့ရာတွင် ဤစကားမျိုးကို မပြောသင့်ဟု ရှေးလူကြီးများက ပယ်သည်မှာ လူကြီးအချင်းချင်း အရေးကြီးသော ကိစ္စများကို ဆင်ခြင်ဆွေးနွေးရာတွင် မှန်ကန်သော စကားကိုဆိုမှ အရှည် အကျိုးရှိနိုင်မည်။ မှန်ကန်သော စကားကိုဆိုမှ လုံးဝအပြစ်ကင်း၍ သူတော်ကောင်းတရားနှင့် ညီညွတ်မည် ဖြစ်သောကြောင့် ဤ မမှန်သည့် စကားမျိုးကို ပယ်သည်ဟု မှတ်သင့်ပေသည်။

လန်ဒန်မြို့ရှိ "တိုက်ပတ်" ခေါ် ဥယျာဉ်တွင် တရားဟောပြောများ ကျင်းပလေ့ရှိ၏။ နေသာသော နေ့တစ်နေ့တွင် ၎င်းဥယျာဉ်သို့သွားလျှင် ဟိုနေရာ တစ်ပွဲ ဒီနေရာ တစ်ပွဲ တရားဟောပွဲများ ကျင်းပနေကြသည်ကို တွေ့ရမည် အမှန်ဖြစ်၏။ လူတစ်ယောက်က တစ်နေရာတွင် အဖြူပြောနေလျှင် ၎င်းနှင့် ကပ်လျက် အခြားတစ်နေရာတွင် အခြားလူတစ်ယောက်က ဆန့်ကျင်ဘက် အမဲကိုပင် လွတ်လွတ်လပ်လပ်ကြီး ပြောနေသည်ကို တွေ့ရှိရတတ်၏။ ကပ္ပလီလူမျိုး တစ်ဦးက ထိုသေလို ပြောဆိုနေသည်ကို မျက်နှာဖြူ ဥရောပတိုက်သားများ ဝိုင်း၍ နားထောင်နေသည်ကိုလည်း တွေ့ရတတ်၏။ အိန္ဒိယတိုင်းရင်းသားများလည်း ဤသို့ ဟောပြောလေ့ ရှိကြ၏။ မြန်မာအချို့လည်း ဟောပြောကြဖူး၏။ ဤဟောပြောပွဲများတွင် အရပ်ခြောက်ပေရှိသော ပုလိပ်အမှုထမ်းများ ရှိတတ်သည် မှန်၏။ သို့သော် ၎င်းတို့ကား ဘာမျှလုပ်ရန် မလို။ ပြောသူများကလည်း ကိုယ်ထင်ရာ ပြောကြ၏။ တစ်ဦးကို တစ်ဦး အနှောင့်အယှက်မပြု။ နားထောင်သူများကလည်း "ငါမယုံ" ဟူသော စိတ်ထားမျိုးနှင့် နားထောင်ကြ၏။ နားမထောင်လိုက ထွက်သွားကြ၏။ ပြောတိုင်းလည်း မယုံ။ ယုံတိုင်းလည်း အရမ်းမလုပ်။ နားထောင်လိုသူ ထောင်။ မထောင်လိုသူ သွား။ ငါလည်း ပြောလိုရာပြောမည်။ မင်းလည်း ပြောလိုရာပြော။ တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် မနှောင့်ယှက်တမ်း၊ မစော်ကားတမ်းဟု သဘော ထားနိုင်ကြသောကြောင့် ဤသို့ လွတ်လွတ်လပ်လပ် ဟောပြောနိုင်ခွင့် ရှိကြခြင်း ဖြစ်၏။ ဤသည်လည်း ဒီမိုကရေစီ စိတ်ထား အစစ်အမှန်ပင် ဖြစ်၏။ ရွေးကောက်ပွဲများတွင် မဲရအောင် အဖွဲ့ အသီးသီး၊ ပုဂ္ဂိုလ် အသီးသီးတို့ နိုင်ငံတွင် လှည့်လည်၍ တရားဟောပြောကြသော အခါများ၌လည်း လွတ်လပ်စွာ ဟောပြောနိုင်ခွင့်ရှိမှ ဒီမိုကရေစီ၏ ရည်ရွယ်ချက်အတိုင်း အထမြောက်ပေလိမ့်မည်။ ဤသို့ ဟောပြောကြသောအခါ အဟုတ်အမှန်ကို လူအများသိစေရမည်ဟူသော စေတနာနှင့်သာ ဟောပြောသင့်ပေသည်။ နိုင်ငံကို လိမ်လည် လှည့်ဖြား ပြောဆိုလျှင်လည်း မတော်။ သူတစ်ပါးကို အကြောင်းမဲ့ ထိခိုက် ပုတ်ခတ် ဆဲဆိုနေလျှင်လည်း မလျော်။ တစ်ဘက်သားကို မတရားသဖြင့် မဟုတ်မမှန် စွပ်စွဲဆိုလျှင်လည်း မသင့်။ အကျိုးနှင့် အကြောင်းနှင့် နိုင်ငံမျက်စိပွင့်၍ လူအများ မဲအမှန်ပေးတတ်အောင် ယဉ်ကျေးစွာ အထက်တန်းကျကျ ပြောဟောနိုင်မှသာ အကျိုးရှိပေလိမ့်မည်။

အသင်းအစည်းအဝေးများ ရပ်ရွာဆိုင်ရာ နိုင်ငံဆိုင်ရာ အစည်းအဝေးများတွင်လည်း လွတ်လပ်စွာ စကားပြောဆိုခွင့်ရှိရန် အရေးကြီးလှ၏။ လွတ်လပ်စွာ စကားပြောနိုင်မှ တစ်ယောက်သဘောကို တစ်ယောက်သိ၍ တစ်ယောက်အမှားကို တစ်ယောက်ပြင်ပြီး အမှန်သို့ရောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ကြပေလိမ့်မည်။ ဤအစည်းအဝေးများတွင် သဘာပတိလုပ်သူ၏ တာဝန်သည် အလွန်ကြီးလေးလှ၏။ သဘာပတိလုပ်သူသည် သဘာပတိ၏ နေရာတွင် ထိုင်မိသည်နှင့် တပြိုင်နက် မိမိ၏ စိတ်ကို သမာသမတ် ထားလိုက်ရမည်။ မိမိ၏ တာဝန် ဝတ္တရားမှာ အစည်းအဝေးကို အစမှ အဆုံးအထိ တရားသဖြင့် အုပ်စီး၍ လူတိုင်းကို လွတ်လပ်စွာ စည်းမျဉ်းအတိုင်း စကားပြောဆိုခွင့် ပေးရန်ဖြစ်ကြောင်းကို မမေ့ရ။ သဘာပတိလုပ်သူသည် သဘာပတိနေရာက နေ၍ တစ်ဘက်ဘက်သို့ စိတ်ညွတ်၍ မိမိစိတ်ညွတ်ရာသို့ စိတ်နောက်ကိုယ်ပါ ပိုမို အခွင့်အရေး ပေးနေမိလျှင် ၎င်းအုပ်စီးသော အစည်းအဝေးသည် ဒီမိုကရေစီသဘော သက်ဝင်သော အစည်းအဝေး ဖြစ်နိုင်တော့မည် မဟုတ်ပေ။

အစည်းအဝေးတွင် အချိန်များစွာ မရှိလျှင် သဘာပတိလုပ်သူက လူတစ်ယောက်လျှင် ဘယ်လောက်ကြာကြာ စကားပြောနိုင်သည်ဟု ကနဦးကစ၍ အချိန်ပေးကာ စည်းမျဉ်း ချပေးထားရမည်။ အရင်လူ အရင်၊ နောက်လူ နောက်၊ တစ်ယောက်ပြီး တစ်ယောက် ကိုယ့်အချိန်အတွင်း ကိုယ်ပြောလိုသော စကားများကို ကိုယ်ပြောလိုသောနည်းဖြင့် ပြောနိုင်ခွင့် ရှိစေရမည်။ ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေးနှင့် ပြောနေသမျှ သဘာပတိလုပ်သူကလည်း ဝင်၍ နှောင့်ယှက်ရန် မလို။ အခြားလူများကလည်း ဝင်၍ နှောင့်ယှက်ရန် မသင့်။ တစ်ဦးဦးက နှောင့်ယှက်လျှင် သဘာပတိက အရေးယူရမည်။ လူတိုင်းလူတိုင်း ကိုယ့်အချိန်အတွင်း ကိုယ်ပြောလိုရာ ပြောနိုင်ခွင့် ရှိစေရမည်။ လူတိုင်းလူတိုင်းကလည်း သဘာပတိ၏ အမိန့်ကို နာခံရမည်။ သဘာပတိကို ရိုသေရမည်။ သဘာပတိကလည်း သမာသမတ် တရားသဖြင့် သဘာပတိပီပီ မျှမျှတတ ဆောင်ရွက်ရမည်။ သို့မှ ဒီမိုကရေစီသဘော သက်ဝင်ပေလိမ့်မည်။

နိုင်ငံတစ်ခုတွင် ဒီမိုကရေစီအစစ် ထွန်းကားစေလိုလျှင် အစိုးရကလည်း လူအများကို လွတ်လပ်စွာ ပြောဆိုခွင့် ပေးရလိမ့်မည်။ ချုပ်ချယ်ခြင်း၊ ဖိနှိပ်ခြင်းဟူ၍ နိုင်ငံတွင် အလျဉ်း မရှိစေရ။ သို့သော် လူတိုင်းလူတိုင်းသည် မိမိ၏ လွတ်လပ်စွာ ပြောဆိုနိုင်သည့် အခွင့်အရေးကို နိုင်ငံအကျိုးအတွက်သာ တရားသဖြင့် အသုံးပြုတတ်ရန် လိုလှပေသည်။

အထူးသဖြင့် သတိပြုအပ်သော အချက်ကြီး တစ်ချက်မှာ တာဝန်မဲ့စကားများကို ပြောဆိုခြင်းမှ အထူးရှောင်ရှားရန်ပင် ဖြစ်၏။ မိမိကိုယ်တိုင် မှန်သည်ဟု အသေအချာ မသိလျှင် ဘယ်စကားကိုမျှ မပြောဘဲနေလျှင် ကောင်း၏။ အခြေမရှိသော ကောလဟာလစကား ပြောဆိုခြင်းကို အထူးသဖြင့် ဆင်ခြင်သင့်လှပေသည်။ ဖရုသဝါစာစကား၊ သမ္ဖပ္ပလာပဝါစာ စကားများကို ဘယ်တော့မှ မပြောနှင့်။ အစည်းအဝေးများ၌ပင် စည်းကမ်းတကျ အကုန်ပြောရမည်။ အစည်းအဝေးပြီးမှ ဟိုလူ့ အပြစ်တင်၊ ဒီလူ့ အပြစ်တင် စကားကို တာဝန်မဲ့ ပြောတတ်ခြင်းသည် မကောင်း။ စကားမည်သည်မှာ သူနေရာနှင့်သူ ရဲရဲဝံ့ဝံ့ ထိထိမိမိပြောတတ်မှ အဖိုးတန်သည်။ လွတ်လပ်စွာ စကားပြောခွင့်

ရှိစေရမည်ဟု ဆိုရာ၌ မဟုတ်သောနေရာ၊ မဟုတ်သော အချိန်ကာလတွင် မဟုတ်သော စကားများကို တာဝန်မဲ့ ပြောချင်သလို ပြောဆိုခွင့် ရှိစေရမည်ဟု ဆိုလိုသည် မဟုတ်။

လွတ်လပ်စွာ ရေးသားခွင့်

အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာ နည်းပါးသော နိုင်ငံတစ်ခုတွင် ဒီမိုကရေစီစနစ် အစစ်အမှန် ဘယ်တော့မှ မရှိနိုင်။ အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာသည် ဒီမိုကရေစီ၏ အခြေခံတရားကြီးပင် ဖြစ်၏။ ဒီမိုကရေစီ စနစ်ကို အသုံးပြုလိုလျှင် လူတိုင်းလူတိုင်း စဉ်းစားတတ်သောဉာဏ်၊ ဝေဖန်တတ်သော သတ္တိနှင့် ပြည့်စုံရပေလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် နိုင်ငံတွင် စာအုပ်အမျိုးမျိုး၊ သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်၊ မဂ္ဂဇင်း အမျိုးမျိုး အများကြီး လိုလှပေသည်။ လူတိုင်းလူတိုင်း လွတ်လပ်စွာ ရေးသားခွင့်၊ ထုတ်ဝေခွင့် ရှိစေရမည်။ သတင်းစာတိုင်း၊ ဂျာနယ်တိုင်း၊ မဂ္ဂဇင်းတိုင်းသည် မိမိတို့၏ ထင်မြင်ချက်ကို လွတ်လပ်စွာ ဖော်ပြနိုင်ခွင့် ရှိစေရမည်။

စာရေးဆရာများနှင့် သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်၊ မဂ္ဂဇင်း အယ်ဒီတာများ၌ နိုင်ငံ၏ မျက်စိကို ဖွင့်ပေးရန် ဝတ္တရားရှိ၏။ နိုင်ငံ၏ အလိုဆန္ဒကို ဖော်ပြရန် တာဝန်လည်းရှိ၏။ နိုင်ငံ၏ အကျိုးကို မျှော်ကိုး၍ အရာရာတွင် အကြောင်းအားလျော်စွာ ညွှန်ပြ၊ နှိုးဆော်၊ သတိပေးရန် အရေးလည်းရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံ တစ်ခုတွင် စာရေးဆရာနှင့် အယ်ဒီတာများကို ချုပ်ချယ်ထားလျှင် သို့မဟုတ် မျက်နှာကြီး မျက်နာငယ်လိုက်၍ မျက်နှသာ ပေးသူကို ပေး၍ ဖိနှိပ်သူကို ဖိနှိပ်ထားပါလျှင် အမှားကြီး မှားပေလိမ့်မည်။ နိုင်ငံတွင် ရှိသမျှ စာရေးဆရာ အယ်ဒီတာဟူသမျှကို မျှမျှတတ လွတ်လပ်ခွင့် ပေးထားရမည်။ စာရေးဆရာတိုင်း၊ အယ်ဒီတာတိုင်း စည်းကမ်းဥပဒေ ရှိသည့်အတိုင်း မိမိရေးသာလိုရာ လွတ်လွတ်လပ်လပ် ရေးသားခွင့် ရှိစေရမည်။ မည်သူမဆို စာရေးဆရာ၊ အယ်ဒီတာ လုပ်လိုလျှင် လုပ်ခွင့် ရှိစေရမည်။

ဒီမိုကရေစီ နိုင်ငံတစ်ခုတွင် တတ်အားသမျှမည်သည့် အမှုကိုမဆို လူအများသိအောင်၊ ကျေနပ်အောင် ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းကြီး ပြုလုပ်သင့်၏။ အဖုံးအဖိတွေ၊ အလျှို့အဝှက်တွေ နည်းနိုင်သမျှ နည်းသင့်၏။ ထို့ကြောင့် သင်းထောက်များကို နေရာတိုင်းတွင် နေရာပေးသင့်၏။ ဓာတ်ပုံဆရာများကိုလည်း ဝင်ခွင့်၊ ထွက်ခွင့် ပြုသင့်လှ၏။ သို့မှ နိုင်ငံရှိ လူအများသည် သတင်းအမျိုးမျိုးကို ရရှိကြပေလိမ့်မည်။ ကိစ္စအဝဝတွင် အမှန်ကိုသိ၍ အမှန်အတိုင်း ဝေဖန်နိုင်ကြပေလိမ့်မည်။ အမှန်အတိုင်း စဉ်းစားဆင်ခြင်နိုင်ကြပေလိမ့်မည်။ ဒီမိုကရေစီသည် အလင်းရောင်ကို ကြိုက်သော ဝါဒ ဖြစ်၏။ အမှောင်ကို အားကိုးသော ဝါဒမျိုး မဟုတ်။ အသိတရားသာလျှင် အလင်းရောင်ကို ပေးနိုင်၏။ စာအုပ်၊ သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်၊ မဂ္ဂဇင်းများသည် အလင်းရောင်ဖြစ်အောင်

ကူညီဖန်တီးပေးနိုင်ကြ၏။ ၎င်းတို့သည် အသိတရားကို ပြန့်ပွားအောင် များစွာ ပြုလုပ်ပေးနိုင်ကြ၏။ ထို့ကြောင့် စာအုပ်၊ သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်၊ မဂ္ဂဇင်းများသည် ဒီမိုကရေစီ၏ မဟာမိတ်ကြီးများ ဖြစ်ကြ၏။

သို့သော် စာရေးဆရာနှင့် အယ်ဒီတာများသည် ဒီမိုကရေစီ စိတ်ထားရှိမှ ဒီမိုကရေစီကို အဟုတ်အမှန် ကူညီနိုင်ကြပေလိမ့်မည်။ "ငါသာလျှင် ထင်ရာရေးမည်၊ သူမရေးရ၊ ငါရေးသည်သာ အမှန်ဖြစ်သည်၊ သူရေးသမျှ အမှား၊ ငါသာ သိသည်၊ သူ မတတ်" ဟု သဘောထားပြီး သူတစ်ပါးကို ချုပ်ချယ်လိုပါလျှင် ဒီမိုကရေစီ သဘောနှင့် ဆန့်ကျင်နေပေလိမ်မည်။ သူများ၏ အမှားကိုကား အဆောတလျင် ဖော်ပြလို၍ ကိုယ်အမှားကို သူများက ပြခြင်းကို သည်းမခံနိုင်လျှင် ဒီမိုကရေစီ နိုင်ငံတစ်ခုတွင် စာရေးဆရာ၊ အယ်ဒီတာ မလုပ်သင့်။

အစိုးရ၏ အပြစ်၊ နိုင်ငံခေါင်းဆောင် အသီးသီး၏ အပြစ် စသည်တို့ကို ဖော်ပြရာ၌လည်း သူ့နေရာနှင့်သူ အချိန်ကာလ အားလျော်စွာ မယုတ်မလွန် တရားသဖြင့် ဖော်ပြရပေလိမ့်မည်။ နိုင်ငံ၏ အကျိုး၊ အများ၏ အကျိုးကို ဘယ်တော့မှ မမေ့သင့်။ နိုင်ငံကိစ္စ အဝဝ၊ ရပ်ရွာကိစ္စအဝဝတွင် အမှန်ကို ပထမသိအောင် ကြိုးစားပြီးမှ ထင်မြင်ချက် ပေးသင့်၏။ အပြစ်တင်စောလျှင် အကျိုးမရှိ၊ နိုင်ငံအပေါ်တွင် ဆရာလုပ်လိုသော စာရေးဆရာ အယ်ဒီတာများသည် နိုင်ငံထက် ပိုမိုသိအောင်၊ တတ်အောင် ကြိုးစား အားထုတ်ကြရမည်။ ဆရာလုပ်နိုင်လောက်အောင် အရည်အချင်းနှင့် ပြည့်စုံအောင် ကြိုးစားကြရမည်။ သတင်းထောက်များကလည်း အကျိုးရှိမည်မှန်သော သတင်းများကိုသာ ပေးကြရမည်။ ရေးရာသားရာ၌လည်း ဒေါသမဖက်၊ ကိလေသာ မစွက်ဘဲ၊ သန့်သန့်ရှင်းရှင်း ရေးသားဖော်ပြနိုင်ကြရမည်။ သို့မှ နိုင်ငံတွင် စာရေးဆရာ၊ အယ်ဒီတာများ၏ အဆင့်အတန်းသည် မြင့်ရာရောက်မည်။ သို့မှ နိုင်ငံ၏ အဆင့်အတန်းလည်း မြင့်မည်။

"ကလောင်သည် ဓားထက်ပင် တန်ခိုးရှိသည်" ဟု အင်္ဂလိပ် စကားပုံတစ်ခုက ဆို၏။ ဤအတိုင်းမှန်လျှင် ကလောက်ကိုင်သူတို့သည် မိမိတို့၏ တာဝန်ကို မိမိတို့ အထူးသိရပေမည်။ ကလောက်ထက်တိုင်း ကောင်းသည်မဟုတ်။ ထက်သော ကလောင်ကို တရားသဖြင့် အသုံးချမှ နိုင်ငံတွင် အကျိုးရှိ၏။ အတိုင်းအထွာသဘော မရှိဘဲ၊ အရမ်းကာရော ကလောင်ထက်လျှင် ဒီမိုကရေစီ ပျက်လိမ့်မည်။ အများ၏ အကျိုးကိုကြည့်၍ အထက်တန်းစား ကလောင်ထက်မှ ဒီမိုကရေစီ တက်လိမ့်မည်။

လွတ်လပ်စွာ ပြုလုပ်ခွင့်

ဒီမိုကရေစီသည် အကြောက်တရားပေါ်မှာ အခြေပြုသည် မဟုတ်။ အသိတရားပေါ်မှာ အခြေပြု၏။ ထို့ကြောင့် နိုင်ငံတွင် အများကို အသိတရားနည်းအောင် ချုပ်ချယ်လိုသူ မှန်သမျှသည် ဒီမိုကရေစီ၏ ရန်သူများ ဖြစ်ကြ၏။ ဒီမိုကရေစီ နိုင်ငံတစ်ခုတွင် လူတစ်ယောက်သည် လွတ်လပ်စွာ ပြောဆိုရေးသာခွင့်ကိုသာ ရရှိရမည် မဟုတ်။ လွတ်လပ်စွာ သွားလာနေထိုင် လုပ်ကိုင်ခွင့်ကိုလည်း ရရှိရ ပေလိမ့်မည်။ လူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကို အကြောင်းမဲ့၊ အလွယ်တကူ ဖမ်းဆီးမှု၊ အကျဉ်းချမှု၊ ချုပ်ချယ်မှုဟူ၍ ဘယ်အခါမှ မရှိစေရ၊ လူတစ်ယောက်ကို အကြောင်းမပြဘဲ ဖမ်းဆီးချင်သလို ဖမ်းဆီးခြင်း၊ ရက် လ အပိုင်းအခြားမရှိ ချုပ်နှောင်ထားခြင်း၊ ညှင်းဆဲခြင်း၊ ပြန်လှန် ပြောဆို ဖြေရှင်းခြင်း မရှိစေဘဲ တဘက်သက် စီရင်ချက် ချခြင်း၊ မစစ်ဆေးဘဲ အပြစ်ပေးခြင်း၊ အယူခံ မရှိစေဘဲ တစ်ချက်လွှတ်အမိန့် ထုတ်ပြန်ခြင်း စသည်တို့သည် ဒီမိုကရေစီ နိုင်ငံတစ်ခုတွင် ဘယ်သောအခါမှ ဖြစ်ပေါ်အပ်သော ကိစ္စများ မဟုတ်ပေ။

ဒီမိုကရေစီသဘောသည် အများမိုးခါးရေသောက်တိုင်း လိုက်၍သောက်ပြီး လူများလုပ်သလို အမြဲလိုက်၍ လုပ်နေရမည်ဟု မဆိုလို။ မည်သူမဆို မိမိသဘောအတိုင်း လွတ်လပ်စွာ သွားလာနေထိုင် လုပ်ကိုင်နိုင်ခွင့် ရှိစေရမည်။ ဥပဒေကို မကျူးလွန်သမျှ၊ သူများ၏ လွတ်လပ်ရေးကို မဖျက်ဆီးသမျှ၊ မည်သူမဆို မိမိလုပ်လိုရာ ထင်သလို လုပ်နိုင်ခွင့် ရှိစေရမည်။ ဥပဒေ ဆိုသည်မှာလည်း ဒီမိုကရေစီ နိုင်ငံတစ်ခုတွင် ပြုလုပ်ရသော ဥပဒေသည် အခြားနိုင်ငံများတွင် ပြုလုပ်လေ့ရှိသော ဥပဒေမျိုး မဟုတ်စေရ။ လူတိုင်းလူတိုင်း၏ လွတ်လပ်ရေးကို လိုက်၍ ဖျက်ဆီးနေသော ဥပဒေမျိုး မဟုတ်ဘဲ လူတိုင်းလူတိုင်း၏ လွတ်လပ်ရေးကို မပျက်ဆီးအောင် ကာကွယ်ပေးသော ဥပဒေမျိုး ဖြစ်စေရမည်။

အကြောင်းကိစ္စ တစ်ခုခုနှင့် ပတ်သက်၍ အများက မကျေနပ်ကြောင်းပြရန် အခွင့်အရေး ရရှိဖို့လို၏။ ဒီမိုကရေစီ နိုင်ငံများတွင် အစည်းအဝေးကြီးများ ကျင်းပခြင်း၊ စီတန်းလမ်းလျှောက်ခြင်းအမှု တို့ကို ပြုလေ့ရှိကြ၏။ လူအများ၏ လွတ်လပ်ရေး မပိတ်ပင်ဘဲ တတ်အားသမျှ အားပေးရမည် ဟူသော ဒီမိုကရေစီ စနစ်အတိုင်း၊ ဆိုင်ရာ အစိုးရ၊ ဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ်သူတို့က အခွင့် ပြုလေ့ ရှိ၏။ အခွင့်ပြုမှုလည်း ဒီမိုကရေစီ စနစ်နှင့် ညီပေလိမ့်မည်။ အစည်းအဝေးကျင်းပသူ၊ စီတန်းလမ်းလျှောက်သူများကလည်း ဒီမိုကရေစီ စိတ်ထားမျိုးကို ထားရန် မမေ့သင့်ပေ။ လူအင်အားကောင်းပြီး စိတ်အားထက်သန်လျှင်

ဒီမိုကရေစီ သံမဏိရည်လှစွာသော နိုင်ငံကြီးများ၌ပင် ဒီမိုကရေစီ စိတ်ထားကို ထားရန် မေ့တတ်လေသည်။

ကိုယ်လုပ်လိုသည်နှင့် သူများကိုလည်း မလုပ်ကောင်းလားဟု ရန်ထောင်ခြင်းသည်လည်း ဒီမိုကရစီ သဘောအတိုင်းဆိုလျှင် နည်းလမ်းမကျ၊ လောကတွင် နိုင်ငံတစ်ခုအတွက် စစ်လောက် အရေးကြီးသော ကိစ္စသည် ဘယ်တော့မှ မရှိနိုင်။ ထို့ကြောင့်လည်း စစ်ဖြစ်လာသောအခါ ဒီမိုကရေစီ နိုင်ငံများ၌ပင် အရွယ်ကောင်း၍ ကျန်းမာသန်စွမ်းသူတိုင်း စစ်မှု မထမ်းမနေရဟူသော ဥပဒေမျိုးကို ပြုလုပ်ကြရ၏။ ကြောက်တတ်သူ၊ မျိုးချစ်စိတ်မရှသူ၊ ကိုယ်ကျိုးသာ ကြည့်တတ်သူတွေ အားလုံးကို တစ်ယောက်မှ ချမ်းသာမပေးဘဲ ဥပဒေနှင့် အတင်းအကြပ် စစ်တိုက်ခိုင်းလေ့ ရှိကြ၏။ စစ်မည်သည်မှာ နိုင်ငံတိုင်းအတွက် ဤမျှ အရေးကြီး၏။ သို့ပါလျက် လွန်ခဲ့သော ကမ္ဘာစစ်ကြီးအတွင်းတွင် ဒီမိုကရေစီ အစစ်အမှန် နိုင်ငံများ၌ စစ်ဖြစ်ခြင်း စစ်တိုက်ခြင်းသည် အဟုတ်အမှန် မကောင်း၊ စစ်ဆိုလျှင် ဘယ်ဘက်က ဝင်တိုက်တိုက် မှားသည်။ "ငါသည် အဖမ်းခံမည်၊ ထောင်ချ ခံမည်၊ အသတ်ခံမည်၊ စစ်ကိုကား မတိုက်" ဟု ပြင်းပြင်းထန်ထန် ယူဆကာ သဘောရိုးနှင့် စစ်မတိုက်ဟု ငြင်းဆိုသော သူများကိုမူ ချမ်းသာခွင့် ပေးခဲ့သေး၏။ ဤပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို ဟုတ်မဟုတ် မှန်မမှန် စစ်ဆေးရန်ပင် အထူး စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့များ ခန့်ထား၍ ကျကျနန အလုပ်လုပ်ခဲ့၏။ ဤကား ဒီမိုကရေစီ အစစ်ပေတည်း။

လောက၌ လူမျိုးတိုင်း လူမျိုးတိုင်းအတွက် ပညာသည် အရေးအကြီးဆုံး ကိစ္စဖြစ်၏။ ပညာမရှဘဲ လူမျိုးတစ်မျိုးလုံး၏ အဆင့်အတန်းမှာ မမြင့်နိုင်၊ ထို့ကြောင့် ဒီမိုကရေစီ နိုင်ငံများ၌ ကလေးတိုင်း ပညာ မသင်မနေရဟူသော ဥပဒေကို ပြုလုပ်ထားရ၏။ အမှန်စင်စစ် ပညာသည် ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံများအတွက် သာ၍ပင် လိုသေး၏။ လူအများ ပညာရှိမှ ဆင်ခြင်ဝေဖန်နိုင်ပြီး မဲကို မှန်မှန် အသုံးပြုနိုင်ပေလိမ့်မည်။ ပညာနည်းလျှင် မဲပေးပုံ ညံ့ဖျင်းပေလိမ့်မည်။ ပညာမဲ့လျှင် မဲပေးမှားလိမ့်မည်။ မဲသည် ပညာအပေါ်၌ တည်လျက်ရှိ၏။ ပညာသည် ဤမျှ အရေးကြီး၏။ ထို့ကြောင့် ယဉ်ကျေး ခေတ်မီသော နိုင်ငံတိုင်းတွင် ကလေးတိုင်း ပညာမသင်မနေရဟု ဥပဒေ ပြုလုပ်ထားရ၏။ သို့သော် ဒီမိုကရေစီ နိုင်ငံများတွင် ကျောင်းမျိုးစုံဖွင့်ရန် အခွင့်ပြု၏။ ပညာသင်နည်း အမျိုးမျိုးကို နှစ်သက်ရာ အသုံးပြုရန်၊ စမ်းသပ်ကြည့်ရန် အခွင့်ပြု၏။ အကြောင်းတစ်ခုခုကြောင့် ကျောင်းပို့ရန် အဆင်မသင့်သဖြင့် ကလေးတစ်ယောက်ကို အိမ်၌ပင် ပညာပေးလိုပါကလည်း ဆရာကောင်း ဆရာမကောင်းနှင့် အချိန်မှန်မှန် အိမ်တွင် ပညာပေးပုံ ကျေနပ်ဖွယ်ရှိလျှင် အကြောင်းပြ လုံလောက်လျှင် အခွင့် ပြုနိုင်သော နည်းလမ်းများ ရှိ၏။ ပညာ အရေးကြီးသောကြောင့် ကလေးတိုင်း ကျောင်းနေရမည်ဟု အတင်းအကြပ် ဥပဒေနှင့် ပညာပေးရသော်လည်း ဒီမိုကရေစီ နိုင်ငံများတွင် ဤနည်းအားဖြင့် လူ၏ လွတ်လပ်ရေးကိုလည်း တတ်အားသမျှ ရှိသေ လိုက်လျောလေ့ ရှိကြ၏။ ဤသည်လည်း ဒီမိုကရေစီ သဘောအတိုင်းပင်။

ဒီမိုကရေစီ နိုင်ငံများတွင် ကာတွန်းဆရာ၊ ပန်းချီဆရာ၊ ရုပ်ရှင်လုပ်ငန်းလုပ်သူ၊ ရေဒီယိုအသံလွှင့်သူ၊ သဘင်သည်၊ ရုပ်သေးထောင်သူ စသည်တို့ကို ချုပ်ချယ်လေ့ မရှိ။ ဥပဒေနှင့်

ညီညွတ်စွာ မိမိတို့ စိတ်ရှိတိုင်း ထွင်၍ မိမိတို့အလုပ်ကို လုပ်သွားနိုင်ကြ၏။ လူရှင်တော်များပင် လူတွေ တဝါးဝါးနှင့် ရယ်မောနေကြရအောင် လွတ်လွတ်လပ်လပ်ကြီး ထင်သလို ပြတ်လုံးထုတ်နိုင်ကြ၏။ ဒီကိုကရေစီ၏ ဆန္ဒမှာ လူတိုင်းလူတိုင်းကို တတ်အားသမျှ လွတ်လပ်ရေး ပေး၍ ပျော်ပျော်ပါးပါး သွားလာနေထိုင် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နိုင်ကြရန် ဖြစ်၏။ လူတိုင်းလူတိုင်း၏ လွတ်လပ်ရေးကို အသေးအဖွဲ့ကစ၍ နေရာတိုင်းတွင် လိုက်၍ ကပ်ဖဲ့လုပ်ပြီး စိတ်ညစ်ညူးအောင် ဖျက်ဆီး နှောင့်ယှက်နေရန် မဟုတ်။ သို့ရာတွင် အများနှင့် ဆက်သွယ်သော ဤကာတွန်းဆရာ၊ ပန်းချီဆရာ အစရှိသော ဤပုဂ္ဂိုလ် အသီးသီးတို့ကလည်း ဒီမိုကရေစီစိတ်ထား ထားကာ မိမိတို့၏ ကြီးလှစွာသော တာဝန်ကို မိမိတို့ သိရမည်။ အများအကျိုးယုတ်မည့် မဖွယ်ရာသော အလုပ်မျိုးကို ဘယ်တော့မှ မပြုလုပ်ရ။ အများ၏ အကျိုးကိုသာ မျှော်ကိုး၍ အရာရာတွင် အထက်တန်းကျကျ ဆောင်ရွက်ရပေလိမ့်မည်။ အမှန်ဆိုသော် ဤပုဂ္ဂိုလ်များသာ မဟုတ်။ နိုင်ငံတွင် ရှိသမျှလူတိုင်းသည် မိမိတို့၏ လွတ်လပ်ရေးကို အလွဲသုံးစားမပြုဘဲ နေရာတိုင်းတွင် အများ၏ အကျိုးကို ကိုင်ပြီး သွားလာနေထိုင် လုပ်ကိုင်တတ်ကြရန် အရေးကြီးလှပေသည်။ အစိုးရနှင့် ဥပဒေက မိမိကို မချုပ်ချယ်လျှင်၊ အများက ဝိုင်း၍ မိမိကို မချုပ်ချယ်လျှင် မိမိကိုယ်ကို မိမိက ချုပ်ချယ်သင့်သလောက် ချုပ်ချယ်ရပေမည်။ သို့မှ လူတိုင်းလူတိုင်း၏ လွတ်လပ်မှုသည် အရှည်သဖြင့် လုံခြုံပေလိမ့်မည်။

ဒီမိုကရေစီ၏ အရသာ

ဒီမိုကရေစီ စစ်လျှင် လူတစ်ယောက်ကို စာပစ်ပြီး ရန်ရှာ၍လည်း မရ၊ ဂုံးချောပြီး အပြစ်ရှာလည်း အကျိုးမရှိ။ စာပစ်တိုင်း၊ ဂုံးချောတိုင်း မယုံ။ ယုံတိုင်းလည်း အရမ်း မဖမ်းနိုင်။ ဖမ်းလျှင်လည်း လိုက်၍ မေးနိုင် မြန်းနိုင် စုံစမ်းနိုင်၏။ လိုက်၍ မေးသူ မြန်းသူ စုံစမ်းသူကိုလည်း ထပ်၍ မဖမ်း၊ ခြေမ မကောင်း ခြေမ၊ လက်မ မကောင်း လက်မ၊ အရမ်းချုပ်နှောင်၍ ဘယ်သူ့ကိုမှ မထား။ အရမ်းမညှင်း၊ စစ်ဆေးပြီး အပြစ်ထင်ရှားမှ အပြစ်ပေး။ အဆင့်ဆင့် အယူခံနိုင်ခွင့်လည်းရှိ။ မတရားလွန်းလျှင် သတင်းစာကလည်း ဟစ်နိုင်၏။ အစည်းအဝေးခေါ်၍လည်း ကန့်ကွက်နိုင်၏။ ဒီမိုကရေစီ၏ အရသာကား ထူးလှပေ၏။ လူတိုင်း စိတ်ချမ်းသာစွာ နေထိုင်နိုင်၏။

ဒီမိုကရေစီ စစ်လျှင် လူတိုင်းတော်လျှင် တတ်နိုင်၏။ ကြီးပွား နိုင်၏။ ဉာဏ်နှင့် ဝီရိယကို ကောင်းစွာ အသုံးချခွင့် ရှိ၏။ အယုတ်၊ အလတ်၊ အမြတ် မရွေး လူတိုင်း၌ တက်လမ်းရှိ၏။ ထင်းခွေ၊ ရေခပ် ဘဝကလည်း သမ္မတ ဘဝသို့ ရောက်နိုင်၏။ ဂိုဒေါင်စောင့်၊ စာရေးဘဝကလည်း နန်ရင်းဝန် ဖြစ်နိုင်၏။ ဘိုင်စကယ်ပြင်ဆရာကလည်း လယ်မင်းကြီး ဖြစ်နိုင်၏။ မည်သူမျှ အားငယ်ရန် မရှိ။ ကြိုးစာလျှင် ကြိုးစားသလို ဖြစ်နိုင်၏။ ကြိုးစားသမျှ ကြိုးစားကျိုး ခံစားရ၏။ ဒီမိုကရေစီ၏ အရသာကား ထူးလှပေ၏။ ငရုတ်ကျည်ပွေ့တိုင်း အတက် ပေါက်နိုင်သေး၏။

ဒီမိုကရေစီ စစ်လျှင် အရာရာတွင် မကျေနပ်လျှင် အောင့်နေစရာ၊ အံကြိတ်နေစရာ မလို။ ဝမ်းထဲက ယားကျိယားကျိလည်း ဖြစ်နေရန် မလို၊ ဟစ်စရာ ဟစ်တိုင်တွေ အများကြီး ရှိ၏။ ဆိုင်ရာသို့ တိုက်ရိုက် တိုင်ကြားနိုင်၏။ သတင်းစာထဲက ရေးနိုင်၏။ စာရွက်စာတမ်း စာအုပ် ရေးသား ထုတ်ဝေနိုင်၏။ စင်မြင့်ပေါ်က အော်နိုင်၏။ အသံလွှင့်ရုံက အသံလွှင့်နိုင်၏။ မိမိကိုယ်တိုင်ထ၍ ပြုပြင်လိုကလည်း ပြုပြင်နိုင်၏။ လူစုနိုင်၏။ စည်းဝေးဆွေးနွေးနိုင်၏။ အသင်းအပင်း အသစ်များ တည်ထောင်နိုင်၏။ ဝါဒအသစ်တစ်ခု တီထွင်နိုင်၏။ တရားထူး တရားဆန်းများ ဟောပြောနိုင်၏။ ကမ္ဘာ့ဇာတ်ခုံကြီးတွင် ကိုယ့်တီးလုံးနှင့်ကိုယ် ထွက်၍ ကလိုက ကနိုင်၏။ ဒီမိုကရေစီ၏ အရသာကား ထူးလှပေ၏။ သံကုန်ဟစ်၍ ဖွင့်ချနိုင်၏။

ဒီမိုကရေစီ စစ်လျှင် ဤအရသာ အမျိုးမျိုးကို ခံစားရမည် မှန်၏။ သို့သော် ဒီမိုကရေစီ အစစ် ဖြစ်ရန်ကား မလွယ်။ ဒီမိုကရေစီ အစစ် ဖြစ်ရန်မှာ နိုင်ငံတွင် အစိုးရ လုပ်သူများ အပေါ်၌လည်း တည်လျက်ရှိ၏။ နိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားအပေါင်းတို့၏ အပေါ်၌လည်း တည်လျက်ရှိ၏။ တစ်ယောက်စီ

တစ်ယောက်စီ ဒီမိုကရေစီ စိတ်ထားကို ထားနိုင်ပါမှ ဒီမိုကရေစီ အစစ် ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ ဒီမိုကရေစီ စိတ်ထားကို ထားတတ်ရန်မှာ ပညာလိုသည်။ ပညာအဆင့်အတန်း ညံ့ဖျင်းသော နိုင်ငံတွင် ဒီမိုကရေစီ အစစ် မရှိနိုင်။ ဒီမိုကရေစီ အတုသာ ရှိနိုင်၏။ ဒီမိုကရေစီ အတုသည် အလွန် ကြောက်စရာကောင်း၏။ ယုံတမ်း ဒီမိုကရေစီမျိုးသည် ကလေးများစို့သော နို့ပုံနှင့် အလွန်တူ၏။ ကလေးသည် နို့ပုံကို မိခင်၏ နို့နှင့် အတူတူပဲ အောက်မေ့ကာ ကျေကျေနပ်နပ်ကြီး လက်ခံ၍ စို့ရှာ၏။ သို့သော် နို့ပုံသည် ကလေး၏ ဝမ်းကို ဝစေနိုင်သည် မဟုတ်။ ကလေးကို အဆီအသား ဖြစ်စေနိုင်ဖို့ ဝေးစွ၊ ကလေး၏ သွားနှင့် သွားဖုံးကို ထိခိုက်စေ၍ ချေးညော်အမျိုးမျိုး ဖုံအမျိုးမျိုး ဖုတ်အမျိုးမျိုး ပိုးမွှားအမျိုးမျိုးပင် ကလေးဝမ်းထဲသို့ ဝင်စေ၍ ကလေးကို အများကြီး အကျိုးယုတ်စေနိုင်သေး၏။

ဒီမိုကရေစီသည် မီးနှင့်တူ၏။ ပညာသည် မီးကို ကာထားသော ပြောင်းနှင့် တူ၏။ မီးသည် အလင်းရောင်ကို ပေးသဖြင့် အလွန် အသုံးကျသည် မှန်၏။ သို့သော် မီးပြောင်း မပါဘဲ မီးကို ဗလာ အသုံးပြုလျှင် အလွန်စိုးရိမ်စရာကောင်း၏။ လူရော ပစ္စည်းရောလောင်၍ ကုန်ဆုံးစေတတ်၏။ တစ်နည်းအားဖြင့် ဆိုပြန်သော် ဒီမိုကရေစီသည် ရေနှင့်တူ၏။ ပညာသည် တာရိုးနှင့် တူ၏။ ရေသည် လူအတွက် များစွာ အသုံးဝင်သည် မှန်၏။ သို့သော် တာရိုးမရှိ၍ ရေလျှံလာသော် လူရော ပစ္စည်းရော ရေလွှမ်း၍ နစ်မွန်းစေနိုင်၏။ ထို့ကြောင့် နိုင်ငံတစ်ခုတွင် ဒီမိုကရေစီအစစ်ကို အလိုရှိလျှင် ၎င်းနိုင်ငံရှိ တစ်ယောက်မကျန် လူတိုင်းလူတိုင်း၏ ပညာအဆင့်အတန်းကို မြှင့်တင်ပေးရပေမည်။ မြို့တိုင်းမြို့တိုင်းတွင် ကျောင်းကောင်းများ ရှိစေရမည်။ ကလေးတိုင်း ကလေးတိုင်း ကျောင်းနေစေရမည်။ ကျောင်းများတွင် ဆရာကောင်း ဆရာမကောင်းများက ကလေးများကို အကျင့်ကောင်းအောင် အသိတရားပွားများအောင်၊ စဉ်းစားဆင်ခြင်တတ်အောင်၊ ဝေဖန်တတ်အောင် သင်ပေးကြရမည်။ တစ်နည်းအားဖြင့်ဆိုသော် ကျောင်းတိုင်းကျောင်းတိုင်းတွင် ကလေးများကို ဒီမိုကရေစီစိတ်ထား အစစ်အမှန်ထားတတ်အောင် နေ့ရှိသမျှ သင်ကြားပေးကြရမည်ပင် ဖြစ်ပေသည်တည်း။

ဦးတင့်ဆွေ